Perşembe
1
İLKKÂNUN
1938

TAN EVİ
İstanbul, Ankara Caddesi 102
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
TELEFON: 24316, 24318, 24319
DÖRDÜNCÜ YIL — No. 1198
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

YÜCEL

Yücel Mecmuası Gençliğin duyduğu büyük acıya tercüman olarak İlk Kânun sayısını Milli Yasın bittiği 10 - 12 - 938 Cumartesi günü saat 9.05 den sonra satışa çıkaracaktır.

Rumanyada Tevkifler

Demir Muhafız Şefi Cordeanu Hapishaneden Kaçarken 13 Mahkûmla Beraber öldürüldü

Demir Muhafız teşkilâtı feshedilmeden önce, Cordeanu, bir teftişte..

Sıkı Tedbirler Alındı

Suikasdın Demir Muhafızların Eseri Olduğu Anlaşılıyor. Eski Nazır Antonesko da Mevkuflar Arasında

Bükreş 30 (Hususî) — Oluj üniversitesinde dün vukubulan ve bir profesörün ağır surette yaralanması ile neticelen suikastten sonra bugün daha mühim ve bütün Rumen efkârı umumiyesini hayrette bırakan hâdiseler olmuştur.

Geçen mayısta vatana hıyanet ve ihtilâl çıkarmak

(Arkası Sa. 10: Sü. 4 te)

Almanyanın Yakın Şark Siyaseti

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Almanyanın 1914 ten evvel takip ettiği Drang Nach Osten (Şarka doğru) siyaseti, Nazi rejimi iktidar mevkiine geldiğindenberi tekrar canlanmış bulunuyor.

Drang Nach Osten siyaseti, Almanyanın Bağdat yoluyla Hindistana kadar uzanmasını ve bu yol üzerinde bulunan bütün memleketleri istismar etmesini hedef ittihaz etmişti. Haydarpaşa — Bağdat yolu bu maksatla yapılmış, bu yüzden Almanya ile Ingiltere ve Fransa arasında bir çok hâdiseler çıkmış ve nihayet Cihan Harbini doğuran sebeplerden biri de bu olmuştur.

Bugün Nazi Almanyanın takibine başladığı Şarka doğru siyaseti bunun ayni değildir. Fakat anahatlarile ondan pek uzak sayılamaz.

Almanyayı şarka doğru sevkeden sebep şudur:

Almanya büyük sanayi memleketidir. Ham maddesini ve hububatını dışarıdan temine mecburdur. Almanya için tamahkâr davranan tabiat şarka doğru uzanan memleketlere bütün feyzini dökmüştür. Çekoslovakyadan başlıyarak Tuna boyunca aşağı doğru inen hat üzerinde Almanyanın muhtaç olduğu ham madde ve hububat mebzul surette mevcuttur.

Almanya bugün sanayii için lâzım ham maddenin % 35 ini, halkı için lâzım olan hububatın % 20 sini hariçten getirtir. Geçen sene ham madde için harice 3 milyar mark, hububat için 2 milyar mark ödemiştir.

Işte Alman ricalinin gözlerini şarka çeviren sebeplerin başında bu ihtiyaç görünür.

Almanyayı şarka ümit bağlamağa sevkeden ikinci sebep şudur:

Alman Erkânıharbiyesinin kanaatine göre, bir harp vukuunda Almanyayı denizden abloka edebilirler. Alman donanması bu ablokayı yarıp bozacak kudrette değildir. Bu takdirde Almanya ham madde ve

(Arkası Sa. 10: Sü. 1 de)

Vasiyetname Nasıl Açıldı?

Atatürk Vasiyetini 5 Eylülde Yattan Saraya Geçtiği Gün Yapmıştı

Vasiyetnamenin Tekemmülü İşi İle Meşgul Olmak Üzere Komisyon Kurulması Muhtemel

Ebedî Şefin, Savarona yatında alınmış son resimlerinden biri

Ankara 30 (A. A.) — Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Afet, Atatürkün elim ziyaı karşısında derin te essürlerini paylaşmak üzere gönderilen telgraf ve mektuplara, gerek Dolmabahçe sarayında ve gerekse Ankarada gelerek taziyede bulunanlara teşekkürlerinin ulaştırılmasını Anadolu Ajansından rica etmiştir.

Vasiyetname açılırken

Ankara 30 (TAN muhabirinden)— Saat on beş... Atatürkün vasiyetnamesinin bugün açılacağı haberi, ebedî Şefine dair bütün haberlere kalbi ve kafası açık olan Ankarada inanılmaz bir çabuklukla yayılmış. Dünyası, insanlık âlemi için örnek olan büyük adamın fani hayata gözlerini yumarken, istikballeri kendisine mevdu olanlar için göstereceği hassasiyet ve alâkanın bir insan şefkati için örnek olacağını bilmiyen var mıdır?

Saat on beş: adliye koridorları kadın ve erkek hukukcularla dolmıya başlıyor. Açılacak olan vesikanın büyük hususiyetini bilenler, bu tarihî günde hazır bulunabilmek için, vasiyetnamenin açılacağı salonun iki

(Arkası Sa. 10: Sü. 3 te)

Sabiha Gökçen İyileşti

Cümhurreisimiz İnönü Hastanede Kahraman Tayyareci İle Görüştü

Ankara, 30 (Tan muhabirinden) — Ankara Nümune hastanesinde tedavi edilmekte olan Atatürk kızı„ Türkkuşu başöğretmeni Bayan Sabiha Gökçenin sıhhî vaziyeti oldukça salâh kespetmiştir. Doktorlar, Gökçende fartı teessürden ileri gelen asap bozukluğunun zail olmak üzere bulunduğunu tesbit etmişlerdir.

Dün, Ankara Nümune hastanesine gitmiş olan Reisicümhur Ismet Inönü, bu arada, kahraman tayyareci kızı da ziyaret etmiş ve hatırını sormuştur.

Ebedî Şefin vasiyeti mucibince Gökçene ayda 600 lira verilecek ve kendisine bir ev satın alması için ayrıca yardımda bulunulacaktır.

Çek Cümhurreisi Seçildi

Yeni Cümhurreisi Emil Haha

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Otobüs Fezlekesi Devlet Şûrası Umumî Heyetinde

Ankara, 30 (TAN Muhabirinden) — İstanbuldaki otobüs suistimali tahkikatına ait 700 sayfalık fezleke, Devlet Şûrası umumî heyetinde tetkik edilmektedir. Umumî heyet kararını on beş güne kadar verebilecektir.

GURBET Hikâyeleri

Yazan: REFİK HALİT

Refik Halidin "Memleket hikâyeleri„ ismi altında vaktile neşrettiği hikâyeler bugün hâlâ edebiyatımızın en güzel örnekleridir.

Refik Halid gurbette iken bir seri gurbet hikâyeleri hazırlamıştır. Bu hikâyeler de edebiyatımızda yeni birer şaheser nümune olarak gösterilecek ve münhasıran TAN'da çıkacaktır.

İlk gurbet hikâyesi pazar günü çıkacaktır. Ve ondan sonra her pazar günü Refik Halidin bir hikâyesi neşredilecektir.

Vali Vekâlet Emrinde

Emniyet Müdürü Salih Kılıç Çorum Valiliğine Tayin Edildi

Yerine Ankara Emniyet Müdürü Sadri Aka Geliyor, Çorum Valisi Tekaüde Sevkedildi

Çorum Valisi Salih KILIÇ

İstanbul Emniyet Müdürü Sadri AKA

Ankara, 30 (Tan muhabirinden) — İstanbul valisi Muhittin Üstündağ, Vekâlet emrine alınmıştır. İstanbul valiliğine Manisa valisi Lûtfi Kırdarın tayinine ait kararname yüksek tasdikten çıkmıştır.

İstanbul emniyet müdürü Salih

(Arkası Sa. 10: Sü. 6 da)

Faşist Meclisi Açıldı

Kont Ciano, İngiltere - İtalya Anlaşmasının İki Devlet Münasebetlerini Sağlam Esaslara Dayadığını Tebarüz Ettirdi

Roma, 30 (Hususî) — İtalya Faşist meclisi bugünkü açılışında Hariciye nazırı Kont Çianonun bir nutkunu dinlemiştir. Kont Çiano, Çekoslovakya hâdiselerini ve buhranını anlatmış, geçen 26 eylûlde Çekoslovakyanın Alman taleplerini reddetmesi üzerine Almanyanın 28 eylûlde müddeti biten yeni ultimatom verdiğini ve İtalyanın bunu haber alır almaz 27 eylûlde seferberlik yaptığını, fakat kimsenin bunun farkına varmadığını anlatmıştır. Çiano bu arada Mussolininin Münih anlaşmasını temin hususundaki rolünü izah etmiş, daha sonra İngiltere - İtalya anlaşmasının iki devlet münasebetlerini sağlam esaslara dayadığını söyliyerek "Biz siyasetimizde İtalyanların dileklerinden ve temennilerinden mühim oluyoruz.„ demiş, alkışlarla "Tunus, Korsikayı„ isteriz sayhalarile karşılaşmıştır.

Fransada Umumî Grev Yapılamadı

Pariste Işten Kaçan 500 Kişi Tevkif Edildi

Lil ve Tulozda İşçilerle Zabıta Arasında Kavgalar Oldu, Bir Çok Vilâyetlerde Grev Hiç Hissedilmedi

Grevciler bir hatibi dinliyorlar..

Paris, 30 (Hususî) — Hükûmetin umumî greve karşı gelmek için vukubulan teşebbüsleri boşa gttiği gbi amelenin de tam bir umumi grev yapmak için sarfettikleri gayret boşa gitmiş ve umumi bir grev yapılamamıştır.

(Arkası Sa. 10: Sü. 4 te)

GÜN

AŞIRI

Atatürkün Vasiyeti

Yazan: Yusuf Ziya ORTAÇ

Ölüm denen büyük sır, onun hudutsuz tefekkür âleminden çıplak ayaklı bir çocuk gibi geçmiş: Hiç bir ürpertinin izlerini bırakmadan...

Dimağının ışığını on yedi milyon başa, kalbinin ateşini on yedi milyon kalbe dağıttıktan sonra, vücud denen fani kalıbın, bir ideal kahramanı için ne kıymeti olacak?

Vasiyetine bakınız: Beş maddeye sığan dileklerinin huzurunda tevazu bile mağrur kalır!

Emirlerinde, Dil ve Tarih Kurumlarına ayırdığı şeref payından sonra, yarattığı memleketinin yarını için hiç bir işaret yok: İnkılâbın kökleştiğine o kadar inanmış....

Bu haklı inancın huzuru içinde gözlerini yuman büyük Şefin en mahalı dileği, İsmet İnönünün çocukları için olandır.

Babalık zevkini, yalnız milletinin babası olmakla muhteşem bir ölçüde tadan Atatürk, vasiyetinde en yakın silâh arkadaşının, en yakın siyaset arkadaşının en yakın inkılâp arkadaşının evlâdlarını düşünüyor:

(İsmet İnönünün çocuklarına, yüksek tahsillerini ikmal için, muhtaç olacakları yardım yapılacaktır.)

İsmet İnönünün çocuklarına muhtaç olacakları yardım!...

O İsmet İnönü ki, ömrünün on beş yılı yeni Türk devletinin başında geçti...

Hayır, buna vasiyet diyemeyiz... Atatürkün mukaddes ruhu, saçlarını bir masal kahramanı gibi, üç gecede ağartan Cumhuriyetin İsmetini alnından öpüyor.

BELEDİYEDE:

Şehir Meclisi Dün Toplantısını Bitirdi

Şehir meclisi son içtimaını dün ikinci reis vekili Ahmet Şefiğin riyasetinde yapmıştır. Heyeti fenniye müdürlüğü tarafından yanan maddeler hakkında hazırlanan talimatname okunarak kabul edilmiş ve şehrin muhtelif semtlerinde yeniden tesis edilen elektrik lâmlarının merkezlerinde yakılıp söndürülmesi için yapılacak tesisata lüzumu olan bin liranın tesviye sureti hakkındaki bütçe encümeni mazbatası da okunarak muvafık görülmüştür.

Bundan sonra ücretli memur ve müstahdemler tasarruf ve yardım sandığı talimatnamesi müzakere edilmiştir. Bu hususta ceryan eden münakaşalardan sonra belediyenin sandık sermayesine yüzde 2,5 nisbetinde yardım etmesi kaydiyle bu talimatname de kabul edilmiştir.

Nişantaşı Kız Enstitüsü ittihaz edilmek üzere istimlâk edilecek yerlerin 50 bin lira kıymet ile istimlâki hakkındaki mülkiye encümeni mazbatası da okunup kabul edildikten sonra meclisin bu devredeki toplantılarına nihayet verilmiştir.

Belediye Şubelerinde Yenilik

Belediye, tahsil ve tahakkuk şubelerinde bazı ıslahat yapmak suretile bunları bankalara benzer bir hale sokmağa karar vermiştir. Bu arada Beşiktaş şubesine sekiz bin lira sarfedilmiş, muamelâtın hepsi tek bir salonda toplanmak suretile bir banka şekline getirilmiştir.

Kadıköy şubesi de, Kadıköy Hâline nekledilmiş burada bazı tadilât yapılmıştır.

Ayrıca Hâlin alt katında da modern bir evrak mahzeni tesis edilmiştir. Diğer şubeler de yavaş yavaş bu hale sokulacaktır.

Prevantoryom Mahallesi

İstanbul belediyesi, Bağlarbaşı ile Altuni zade arasındaki sahada bir prevantoryom ve sanatoryom mahallesi teşkil etmeğe karar vermiştir. Halen bu sahada Maarif vekâletine ait ve hasta muallimlerle talebelere mahsus olmak üzere bir sanatoryom ile bir prevantoryom binası bulunmaktadır. İlerde İstanbul belediyesi tarafından da sırf halka mahsus olmak üzere burada bir prevantoryom tesis edilecektir.

★ Sebze hâli inşaatı devam etmektedir. Hâlin noksanları iki aya kadar ancak ikmal edilerek sebze satışlarına tahsis edilebilecektir.

★ Kasapların etleri ince telli dolpalar dahilinde satmaları hakkında belediyece verilen karar zabıtai belediye teşkilâtına bildirilmiştir. Bundan sonra hiç bir kasap hariçte et satamıyacaktır

YERLİ HABERLER

Tramvay Şirketi

Müzakerelere Ankarada Başlanıyor

Tramvay şirketi idare meclisi azalarından murahhas olarak şehrimize gelen Klerens ve Döbersi, dün akşam Ankaraya gitmişlerdir. Tramvay şirketinin hükûmete devri ve bütün tesisatın satın alınması için cuma günü Nafia vekâletinde şirket murahhasları ile müzakerelere başlanacaktır. Haber aldığımıza göre, şirket gerek belediye, gerek Nafia Vekâleti tarafından bütün müessese ve şebekelere takdir edilen kıymetlerin çok noksan olduğu mütaleasındadır. Buna rağmen murahhaslar, prensip itibarile hükûmetle kolay anlaşacaklarını ümit ediyorlar. Ancak takdir olunan kıymetin azlığı üzerinde durarak mukabil teklifler öne sürmeleri ihtimali vardır.

Müzakerelerin süratle bitirilmesini teminen icabederse müşterek bir takdiri kıymet yapılması için teşebbüste bulunulacağı söyleniyor.

Altın Ticareti Yapan Bir Şebeke Tutuldu

Zabıta hayli zamandanberi ruhsatsız altın ticareti yapan mühim bir şebekeyi yakalamağa muvaffak olmuş ve bunların üzerinde çıkan on binlerce lira kıymetindeki altın ve gümüş mücevheratı musadere etmiştir.

Üzerindeki hüviyet varakasından Samsunlu ve isminin de Kasım olduğu anlaşılan bir adam bundan iki ay evvel Pangaltıda sarraflık eden Mirgirdiç ile uyuşarak, altın lira, beşibirlik, Mahmudiye altını, küpe, yüzük, bilezik, külçe halinde altın ve saire toplayıp satmağa başlamıştır.

Dün bundan haberdar olan emniyet kaçakçılık bürosu derhal faaliyete geçmiş ve suçlulardan her ikisini de ellerindeki kaçak eşya ile beraber yakalamış ve asliye beşinci ceza mahkemesine teslim etmiştir.

Parti Kaza Kongreleri Bitti

Cümhuriyet Halk Partisi kaza kongreleri dün akşam hitam bulmuştur. En son olarak dün akşam Eminönü, Fatih, Silivri ve Çatalca kazaları kongreleri yapılmıştır. Bütün kazalarda celse açıldıktan sonra Atatürkün hatırasını taziz etmek maksadile 3 dakika ayağa kalkılmış ve susulmuştur. Ondan sonra müzakerata başlanarak eski idare heyetlerinin iki senelik faaliyet raporları okunmuştur. Raporlar, teşekkül eden hesap encümenlerinden geçirildikten sonra kabul edilmiştir. En son olarak yeni idare heyetleri ve parti vilâyet kongresine gidecek murahhaslar seçilmişlerdir.

Eminönü kaza parti kongresinde: Tevfik Oras, Necati Çinler, Akif Ödül, Agâh Sırrı Levend, Hüsamettin, İbrahim Sâbir ve Meliha Avni Sözen yeni idare heyetine seçilmişlerdir.

Fatih kazasında ise: Cemalettin Fazıl Ertem, Sırrı Enver Batur, Osman Fikret Arton, Rıfkı Toksir, Şevket Vural, Ziya Emin İnankur, Ali Mazhar Pamir yeni idare heyetini teşkil etmişlerdir.

Fatih kazasında parti vilâyet kongresine Cemalettin Fazıl ile Sırrı Enver, Osman Fikret, Sedat, Rüştü ve Bican Bağcıoğlunun iştirak etmeleri kararlaştırılmıştır.

Üfürükçü Arap Bir Kadını Dolandırdı

Kekeme Çocuğun Dilini Açmak Bahanesile Annesinin Mücevherlerini Yedi Gün 3 Kazanda Kaynattı, Sonra Mücevherler de Kendisi de Sır Oldu, Gitti

Beşiktaşta Cihannüma mahallesinde Muhtarevvel sokağında önünde küçük bir bahçesi bulunan iki katlı ahşap bir ev vardır. Kapısının üzerindeki plâkada 3 rakamı göze çarpan bu evde Beşiktaş vapur iskelesi sokağının karşısındaki çıkmazda 65 numaralı dükkânda tütüncülük ve bakkallık eden İbrahim ile karısı ve üç çocuğu oturmaktadırlar. İbrahimin ortanca çocuğu Reşide, altı yaşında olmasına rağmen konuşmakta pek büyük müşkülât çekmektedir. Reşidenin bu halini merak eden annesi Ayşe çocuğu müteaddit doktorlara götürerek onun dilini açtırmak çarelerine baş vurmuş, fakat hiç bir faide görülmemiştir.

Hali vakti oldukça yerinde olan İbrahimin evine tahta silmek üzere gelip giden ayni mahallede oturan Fatma isminde bir kadın bir gün Ayşeye:

— Aman hanımcığım, bu çocuğun hiç bir şeyi yoktur. Hem böyle hastalıklardan doktrolar anlamaz. Üsküdarda bir hoca vardır. Böyle konuşamayan ve yürüyemeyen çocuklara nefesi birebirdir. Müsaade edersen bu hocayı getireyim, Reşideye bir nefes etsin, bak çocuk ne çabuk konuşacaktır.

Demiştir. Çocuğun konuşması için her çareye baş vuran aile bir de üfürüğü tecrübe etmekte beis görmemiş ve ertesi günü Fatma Üsküdarda Toygartepede oturan 65 yaşında İrfan ismindeki Habeşi bir ihtiyarı Ayşenin evine getirmiştir. İrfan birkaç gün eve gelip giderek Reşideye okumağa başlamıştır.

İrfan eve gelip gitmeğe başladığının dördüncü günü evde Reşide ve annesindne başka kimse bulunmadığı bir sırada birdenbire yere yatmış ve bir hayli inledikten sonra Ayşeye dönerek:

— Aman demiş, bana ısrar etmeyiniz okuyamıyacağım, bu vaziyette senelerce okusam hiç bir faide vermiyecektir Çünkü bu evde büyük bir define vardır. Bu defineyi çıkarmadıktan sonra duamın müstacap olmasına imkân yoktur.

Define sözünü işiten Ayşe birdenbire milyoner olmak hülyasına kapılarak bunu derhal meydana çıkarması için İrfana yalvarıp yakarmağa başlamıştır.

Bunun üzerine İrfan:

— Bunun meydana çıkması için en aşağı iki ay uğraşmak ve bir çok masraf ihtiyar etmek lâzımdır. demiştir.

Ayşe de kendisinin oldukça zengin olduğunu ve bu definenin bulunması için bütün nukut ve mücevheratını bu uğurda sarfetmekten çekinmiyeceğini söylemiştir. Bu suretle de İrfan tasavvur ettiği dolandırıcılığı

Mücevherleri dolandırılan AYŞE

yapmak imkânını ele geçirmiş olmuştur.

Bir gün foyasının meydana çıkmaması için de Ayşeye bu işten kimseye, hatta kocasına bile bahsetmemesini tenbih etmiş ve teminat almıştır.

Ertesi sabah İbrahimin dükkâna gitmesini müteakip İrfan da eve dam lamış ve evin bodrumunda tuğla ile yanyana üç ocak yaptıktan sonra her üçünü birden yakmış, ve üstlerine de içi su dolu üç adet kalaysız tencere koyarak bunların tam kaynayacağı sırada Ayşenin kolundaki altın bilezikleri alıp tencerelere taksim etmiştir. Geceyi İbrahimden habersiz bodrumda geçiren İrfan ocakların sabaha kadar sönmemesine çalışmış ve sabahleyinde Ayşenin yüzük ve küpelerini alacak ayni şekilde tencerelere atmıştır.

Nihayet yedi gün bu şekilde tencerelerde altın ve mücevherleri kaynatmıya devam eden İrfan Ayşenin kıymeti (1470) liraya baliğ olan bütün mücevheratını elinden almıştır.

Sekizinci gün sabahleyin bodruma inen Ayşe ocakların sönmüş ve İrfanın da ortadan kaybolmuş olduğunu görerek derin bir hayrete düşmüş, bütün köşe bucağı aradığı halde İrfanı bulamayınca dolandırıldığına hükmederek soluğu Beşiktaş polis merkezinde almış ve başından geçenleri anlatmıştır.

Yapılan tahkikat neticesinde İrfanın büyücülük ve falcılık suçlarından dolayı bir kaç defa hapishaneye girip çıkmış bir sabıkalı olduğu anlaşılmıştır. Dün emniyet ikinci şube memurları tarafından yakalanan İrfan tıpkı akli muvazenesi bozuk bir adam gibi hareket etmekte ve polisin sorduğu suallere saçma sapan cevaplar vermektedir. Zabıta tahkikata devam etmektedir.

DENİZ VE LİMANDA:

Amasra Limanı da Temizletilecek

Deniz Ticaret Müdürlüğü Amasra limanının temizletilmesi için münakasa açmıştır Evvelâ limandaki gemi leşleri çıkarılacaktır. Bu limanın temizlenmesi gemicileri çok alâkadar ediyor. Çünkü bu civarda tabii teşekkülâtı itibarile en mahfuz liman budur. Bazı sert havalarda Ereğli ve Zonguldak limanlarında barınmak güç olduğu ve ekseriya da bu limanlar dolu olduklarından en münasip yer Amasra limanı gösterilmektedir. Bu liman şimdiki halde beş vapur alabilmektedir. Temizlendikten sonra 30 kadar vapur alabilecektir.

★ Denizbankın Haydarpaşa, Kadıköy hattında çalıştıracağı yeni vapurlardan Ülev sefere hazır bir hale getirilerek dün sabah İstinye fabrikasından çıkarılmıştır. Bir kaç güne kadar seferlerine başlayacaktır.

MÜTEFERRİK:

Sirkeci İstasyonundaki Pavyonun İnşaatı

Sirkeci istasyonunda yolcuların geliş ve geçişini kolaylaştırmak üzere yeni yapılan paviyonun inşaatı bitirilmiştir. Sair noksanları da bir ay içerisinde tamamlanacak ve açılacaktır.

Banliyö hattının yolcu salonlarile bilet kişeleri yeni paviyonda açılacaktır. Burada bir de daimî bir Florya kişesi bulundurulacaktır.

Ayrıca Merkez Bankası da yabancı yolcular için ayni paviyonda bir değiştirme gişesi açacaktır.

Paviyon tamamen beton olarak inşa edilmiştir

Hareket Müfetişliği İmtihanı

Devlet Demiryolları umumî müdürlüğünün Üniversite ve yüksek mektep mezunları arasında açtığı hareket müfettişliği imtihanı dün öğleden sonra saat 13,30 da Sirkecideki 9 uncu işletme müdürlüğü binasında yapılmıştır.

İmtihana yirmi kişi girmiştir. Kazananlar 150 lira ücretle hareket müfettişi olacaklardır.

Kunturatlar

Yoklama Neticesi 2336 Kişi ceza gördü

Belediye murakıp ve müfettişleri, muhtelif kazalarda yeni konturatları muayene isine devam ediyorlar. Şimdiye kadar Eyup kazasındaki muayene ve kontrol tamamen bitirilmiş ve bu kontrol neticesinde 156 kişinin konturatsız olarak ev, dükkân veyahut apartıman işgal ettikleri görülmüş, haklarında ceza zaptı tutulmuştur.

Beyoğlu kazası ile Fatih ve Eminönü kazalarında bu kontrol henüz kısmen yapıldığı halde Beyoğlunda 901, Fatihte 797, Eminönü kazasında 473 kişinin konturatsız oturduğu ve bu suretle belediye resmi kaçakçılığı yaptığı tahakkuk etmiştir. Şimdiye kadar bu suretle haklarında zabıt tutulmak suretile cezalandırılanların miktarı 2336 kişiye varmaktadır. Haklarında zabıt tutulanlar toptan mahkemeye sevkedilecekler - dir.

Belediyede Yeni Bir Büro Kuruldu

İstimlâk işlerini kolaylaştırmak ve bu işlerin bir an evvel intacını temin etmek için belediyede "iş düzeni bürosu,, ismile yeni bir büro kurulmuştur. Dünden itibaren faaliyete başlayan "iş düzeni bürosu,. hukuk işleri müdürü Muhlisin riyasetinde olmak üzere Müfettiş İsmail Hakkı Ede ile [illegible] müfettişi.

Dün bütün belediye teşkilâtına gönderilen ve yeni büronun maksadı teşkilini bildiren bir tamimde "belediye ve hususî idareye ait işlerin en kısa zamanda ve rasyonel şekilde hal ve neticelenebilmesi, takip ve murakabe için, bu büronun kurulduğu bildirilmiştir.

Büronun vazife ve selâhiyeti hakkında bir talimatname de hazırlanmaktadır.

Fakat bu talimatname ikmal edilip alâkadarlara tebliğ edilinceye kadar büro bütün kuvvetiyle faaliyetine devam edecek muhtelif istikametlerdeki istimlâk işlerinin seyrini en ince teferruatına varıncaya kadar takip edecektir.

Belediye teşkilâtında istimlâk işlerine ait muamele, bütün işlere tercih edilerek derhal yapılacak ve bu işleri mihaniki bir surette kendiliğinden yürütmeyen ve lüzumsuz zorluk çıkaran memur ve âmirler teziye edilmek üzere derhal isimleri valiye bildirilecektir.

Büro icabına göre ya hergün, yahut günde iki defa toplanacak ve bir haftalık muamele hülâsasını, her hafta sonunda bir raporla valiye bildirecektir. Büro ayrıca, kanunda yazılı hüküm ve kolaylıklardan istifade etmeyen veya bunlardan haberdar olmayan veyahut vazifenin ehemmiyetini takdir ederek işi hırsla benimsemiyen memurlar hakkında da valiye malûmat verecektir.

Trakya Hattı Tamir Edilecek

Devlet Demiryolları Dokuzuncu işletme idaresi Trakyadaki bütün Demir yollarının tamirine başlayacaktır. Trakya hatları üzerinde evvelâ tamire muhtaç olan rayların yenilenmesi için hazırlanan tesbit raporunun tatbikine başlanacaktır.

★ İstanbul gümrüklerine alınacak lise mezunu memur namzedleri için ayın beşinde baş müdürlük binasında bir imtihan açılacaktır.

★ İnhisarlar umum müdürü Mithat Yenel dün akşam Ankaraya hareket etmiştir

SUAL CEVAP

Neon Gazı Nedir?

S — Cumhuriyetin on beşinci yıl dönümü münasebetiyle şehrin her tarafında yapılan tenviratta rengârenk uzun elektrik boruları hilhassa dikkatimi celbetti. Sonra dikkat ettim sokak ilânlarının çoğunda da bu boruları kullanıyorlar. Bu borular nedir ve nasıl oluyor da böyle renkli ışık veriyor?

C — Bunlara Neon lâmbaları diyorlar. Neon havada bulunan nadir gazlerden biridir. Havanın her yüz bin kısmında bir veya iki kısım Neon gazi vardır. Bu gazi tenvir hususunda kullanıyorlar. Bu gaz uzun tüplere hapsediliyor. Sonra bütün tüplere hapsediliyor. Sonra bütün içinden hafif bir elektrik ceryanı geçiriyorlar. O vakit tübün içindeki gaz yanıyor ve gördüğümüz ışığı yapıyor. Tüplerdeki Neon gazını da mayi haline getirilmiş havadan çıkarıyorlar.

★

S — Her gün gazetelerde faşizm, nazizm diye bir takım kelimeler görüyoruz. İtalyanın Faşist, Almanyanın Nazist olduğunu da biliyoruz. Fakat bu iki kelime arasında ne fark vardır.? Bu devletlrin ikisi de Faşist değil midirler? Sözün kısası bu iki kelimenin manalarını ve aralarında ki farkı izah eder misiniz?

C — İtalyadaki rejimin adı "Faşizm,, dir. Bu kelime italyanca demet manasına gelen ve bundan [illegible] Façio kelimesinden gelmektedir.

Nazizm Almanyadaki rejimin adıdır. Hitler Nazional Socialisttir. Yani dahilde sosyalist, harice karşı nasyonalisttir Nasyonal sosyalizm tabirinden alınan harflerle bu tabir kısaltılarak nazizm kelimesi icad edilmiştir. Hitler partisinin adı da bu suretle Nazi partisi olmuştur.

İki rejimin birleştiği noktalar vardır. Meselâ ikisi de devleti herşeyin üstünde tutar İkisine göre de herşey devlet içindir Fertler devlet makinesinin çarklarından ibarettir Ferdin sözü, hürriyeti, ihtiyacı, refahı mevzuu bahis değildir. Bunun için de her iki memlekette de söz hürriyeti, matbuat hürriyeti filân yoktur. Gazeteler hükûmetin birer organı halinde çıkarlar.

Keza iki memlekette de ikinci bir partinin teşekkülüne müsaade edilmez. Nazizm ırkçıdır. Faşizm bu umdeyi sonradan kabul etmiştir. .

İkisi de komünizm düşmanıdır.

Bu itibarla faşizmle Nazizm arasında fark yok gibidir.

Yalnız Faşizm korporasyonlar üzerine kurulmuş bir parlâmentoya sahiptir.

Almanyada Rahştag vardır. Fakat toplanmaz ve söz hakkına sahip değildir. Yalnız dinler.

TAKVİM ve HAVA

1 Birincikânun 1938

PERŞEMBE

12 inci ay	Gün: 31	Kasım:24
Arabî: 1357		Rumî: 1354
Şevval: 7		İkinciteşrin: 18
Güneş: 7.06 — Öğle:		12.02
İkindi: 14.28 — Akşam:		16.41
Yatsı: 18.19 — İmsâk:		5.10

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava, yurdun cenup doğusunda kapalı ve yağışlı. Ege ve Trakyada çok bulutlu, diğer bölgelerinde bulutlu geçmiş, rüzgârlar doğu, cenup doğusu ve Orta Anadoluda durgun kalmış, diğer yerlerde mütehavvil istikametlerde, orta kuvvette esmiştir

Dün İstanbulda hava çok bulutlu geçmiş, rüzgâr cenupi garbiden saniyede 2—3 metre hızla esmiştir. Saat 12 de hava tazyiki 763,1 milimetre idi.. Suhûnet en yüksek güneşte 42,2, gölgede 15,12 ve en düşük 8,0 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Roma Mülâkatına Doğru

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Avrupa siyasî mahfillerini alâkadar eden en mühim meselelerin biri, Ingiltere Başvekili Mister Chamberlain ile hariciye nazırı Lord Halifax'ın yakında Romayı ziyaretleridir. Bu ziyarette Mister Chamberlain'in her meseleyi sulh yolu ile halletmek, her hoşnutsuzluğu tatmin etmek yolunda takip ettiği siyasetin yeni bir safhası sayılmaktadır.

Mister Chamberlain, sulhü takviye etmek ve sulhü tehdit eden her tehlikeyi bertaraf etmek için büyük teşebbüslere girişmiş bir devlet adamıdır.

Onun Italya ile anlaşması, bu büyük teşebbüslerin birincisi idi. Daha sonra Almanya ile anlaşmak için vuku bulan teşebbüslere daha fazla Almanya önayak olmuş, ve Ingiltereyi peşinden sürükliyen bir vaziyet almıştı. Bu vaziyet bilhassa Çekoslovakya buhranı sırasında görüldü ve buhran harp tehdidi altında sulh yoluyla halledildi. Münih anlaşması namını alan bu anlaşmayı, çorap söküğü gibi anlaşmalar takip etmesi bekleniyordu. Fakat bir kere Almanyada azamî şiddet kesbeden yahudi düşmanlığı, ve bu düşmanlığın Ingilteredeki akisleri, Ingiltere, Almanyanın arasını soğutmuş ve bu yüzden tatmin siyaseti de bir duraklama geçirmiştir.

Fakat Ingiltere Başvekili, Almanya ile Ingiltere arasında baş gösteren bu durgunluk sırasında Ingiltere ile Italya arasındaki meseleleri halletmek istemiş ve Romayı ziyarete karar vermiştir.

Ingiltere ile Italya arasındaki meselelerin en mühimmi Akdenizin emniyetidir. Iki taraf arasında imzalanan ve tatbik mevkiine konması kararlaştırılan anlaşmaya göre iki tarafın da özlediği emniyeti sağlamlamaktadır.

Ingiltereyi Akdenizde en çok kuşkulandıran ve emniyet hissini sarsan mesele, Ispanyaya [illegible] Afrikadaki Ispanya müstemlekelerinin Italya tarafından kullanılması, yahut yeni Ispanya devletinin Italya ve Almanya ile bir müttefikles teşkil ederek Ingiliz ve Fransız muvasalalarını tehdit etmesidir.

Ingiltere ile Italya arasındaki anlaşma, Akdenizde emniyeti sağlamladığı halde Mister Chamberlain ile Lord Halifax'ın ayrıca Romayı ziyaretleri lüzumsuz görülebilir. Fakat Roma ile Berlinin birbirine bağlılığı ve Romaya gitmenin şöyle böyle Berline veya Berline gitmenin şöyle böyle Romaya gitmekten farksız olduğu nazarı dikkate alınırsa o zaman Roma ziyaretinin hiç te lüzumsuz olmadığı tavazzuh eder. Kaldı ki, Ingiltere - Italya anlaşmasını tam samimiyetle ve bütün icaplarile tatbik etmek bu gibi şahsî temaslara ihtiyaç hissettirmektedir.

Bu temaslar neticesinde Italyanın Ispanyada ve umumiyetle Akdenizde takip edeceği siyaset anlaşılacak veya Mister Chamberlain'in tatmin siyaseti muvaffak olacak, yahut, Chamberlain'in muhalifleri tarafından anlatıldığı gibi anlaşmanın mümkün olmadığı meydana çıkacaktır.

Şimdiki beyanata bakılırsa, iki taraf ta nikbindir. Fakat nikbinlik de her şey gibi, ancak denendikten sonra, kıymetini gösterir.

Mısırda:

Mısır hükûmeti bir taraftan ordusunu kurduğu gibi hava filoları teşkil etmekte, ayni zamanda müstakbel donanmasının da inşasına başlamaktadır. Mısırdan gelen haberlere göre, Mısır hükûmeti bu yolda ilk adımı atarak ilk deniz filosu için 3,5 milyon Mısır lirası tahsis etmiştir.

Yeni Mısırın yeni vazife ve mesuliyetleri her gün artan bir idrak ile başarması sevinç ile karşılanacak bir muvaffakıyettir. Mısır hükûmetinin Mısırın müdafaasını temin yolunda bu müsbet adımları atması tebrike değer.

Yeni Bir Hava Rekoru

Iskenderiye, 30 (A.A.) — Hava yolları idaresine ait Mercury tayyaresi 14 saat 6 dakikada merhalesiz Southampton'dan Iskenderiyeye uçarak yeni bir rekor kırmıştır.

İngilterenin Silâhlanma Masrafı

Londra 30 (A.A.) — "Daily telgraph,, , önümüzdeki sene için derpiş edilen fevkalâde silâhlanma masrafının dört yüz kırk milyon Ingiliz lirası tahmin etmektedir.

SON HABERLER

Filistin Araplarile Ingiliz Kuvvetleri Arasında Şiddetli Çarpışmalar Oldu

Londrada Toplanacak Filistin Konferansına Başmüftünün de iştirak edeceği umuluyor

Londra, 30 (Hususî) — Reuter Ajansının Kudüsten istihbarına göre, dün Hayfanın cenubunda Uhmazda İngiliz askerî kuvvetleriyle Arap çeteleri arasında yapılan müsademe Filistin harekâtının başındanberi cereyan eden çarpışmaların en mühimmi olmuştur.

Ingiliz kuvvetleri Arap çetelerini tamamiyle sarmağa muvaffak olduklarından Araplar son bir ümit ile muhasara hattını yarmak için hücum etmişlerdir. Arapların pek azı kurtulabilmiştir.

En son haberlere göre, üniformalı 43 Arap maktul düşmüştür. Tayyarelerin takibi yüzünden de Arapların bir çok zayiat verdikleri anlaşılıyor.

Londrada toplanacak Filistin konferansına Kudüs baş müftüsünün de iştiraki ümit olunmaktadır. Baş müftünün "Elleheb — alev,, adını taşıyan gazetesi, bugün intişara başlamıştır. Gazetenin üzerinde şu ibare yazılıydı: "Bir vatan, bir millet, bir şef,,.

Anlaşılan baş müftü konferansa iştirak etmezse bir kimse de memnun olmıyacaktır. Irak heyeti hariciye nazırının riyaseti altında teşekkül edecektir.

Suudî Arabistan heyetinin Irak heyeti ile müttehiden hareket edeceği anlaşılıyor.

İngilterenin Arap köylerini açlığa mahkûm ettiği hakkında Alman matbuatı tarafından verilen haberler Londrada tamamile tekzip edilmektedir. Bilâkis Filistin müstemleke ofisi makamları nakliyat grevi dolayısiyle yiyecek sıkıntısı çeken Arap köylerine İngiliz askerî kamyonları vasıtasiyle erzak taşımaktadırlar.

Yahudiler Şimalî Çine de sokulmuyorlar

Tientsin, 30 (A.A.) — Japon makamları, Pekin hükûmetile hemfikir olarak, Almanya, Avusturya ve Italya yahudilerinin Şimalî Çine girmesini tahdide karar vermiştir. Bu karara sebep olarak, bunların komünizm ile alâkadar bulunmaları ihtimali ve ayrıca ekonomik düşünceler gösterilmektedir. Tientsin demiryolu tarikiyle gelen 30 kişilik bir Alman yahudisi grupu Mukden'de durdurulmuştur. Bunlar, Şanghay'a sevkolunacaktır.

Amerika Cümhurreisinin bir kararı

Vaşington, 30 (A.A.) — Reisicümhur Roosewelt, Nazi hükûmeti ekalliyetlere karşı takip ettiği din ve ırk politikasına devam ettiği müddetçe Amerikanın Almanya ile diplomatik münasebetlerini yeniden tesis etmiyeceğini beyan etmiştir.

İngiliz Başvekilinin Roma Seyahati

Italya İle Mısır Arasında Bir Ademi Tecavüz Paktı Yapılması Düşünülüyor

Roma, 30 (A.A.) — Stefani Ajansının diplomatik muhabiri yazıyor:

Chamberlain ile Lord Halifax'ın Romayı ziyaret edeceklerine dair verilen haber Italyan efkârı umumiyesi tarafından sempati ile karşılanmıştır. Efkârı umumiye iki memleket arasındaki münasebetlerin aydınlanması için İngiliz Başvekili tarafından sebat ve cesaretle sarfedilen gayretleri unutmamaktadır. Chamberlain'in nüfuzu nazarı sayesinde Ingiliz siyaseti tehlikeli vaziyetierden tam zamanında kurtulmuştur. Ingiliz - Italyan münasebetleri 16 nisan tarihli itilâfla aydınlanmamış olsaydı 28 eylûlde çıkan beynelmilel buhran Avrupayı her cephede ihtilâf halinde bulacaktı ve bu takdirde bir harbin önüne geçilemiyecekti.

Münih sulhunun mukaddemesini Roma itilâfı teşkil etmiştir.

Mister Chamberlain'in Romayı ziyareti münasebetile Angrif gazetesi diyor ki:

"— Bu iki zümrenin mevcudiyeti uzun müddet devam edecek olan siyasî bir hakikattir. Romada yapılacak görüşmeler esnasında bu sahada yer değiştirilmesi mevzuu bahsolamaz.

Ancak bugün bu iki kuvvetli gruplarıayıran hendeğin üzerine bir köprü inşası imkânları tetkik edilebilir. Chamberlain'in Roma seyahati için en iyi temennilerde bulunuyor. Umumî bir anlaşma temini için müzakereler Berlinde, Romada, nerede yapılırsa yapılsın, bunun hiç bir ehemmiyeti yoktur. Halihazırdaki meselelerin cevabı daima aynıdır.,,

İtalya - Mısır görüşmesi de yapılacak

Londra, 30 (A.A.) — "Kahireden bildiriliyor,,

Zannedildiğine göre, Ingiliz - Italyan itilâfının Mısırı alâkadar eden kısımları hakkında yakında Mısır ile Italya arasında müzakereler cereyan edecektir.

Mısır matbuatı muhtemel bir Mısır - Italya ademi tecavüz paktının imkânları ve faydaları hakkında tefsirlerde bulunmaktadır.

Daily telgraph gazetesinin Kahire muhabiri gelecek Mısır - Italyan görüşmeleri esnasında bilhasa böyle bir pakt akdedilmesinin mevzuu bahsolacağını tahmin etmektedir.

Bu gazete, diğer cihetten kıpti mahfillerinin İtalyanın Iskenderiye patriğinin Habeşistan kıpti kilisesi üzerindeki otoritesini tanıyacağını ümit ettiklerini kaydetmektedir.

Yugoslavların Millî Bayramı:

Yugoslav Ittihadı Nasıl Teessüs Etmişti?

Yirmi sene evvel tahakkuk eden Yugoslav ittihadı müteaddit nesillerin siyasî ve askerî azimlerinin mahsulüdür. Kuvvetli bir Yugoslavyanın mevcudiyetini kendi menfaatlerine mugayir telâkki edenlerin, yirmi senedenberi, bu ittihadı bozmak için çevirdikleri entrikalar, Sırp, Hırvat, ve Slovenleri hiç bir zaman yekdiğerlerinden ayıramamıştır.

Bu ittihadı istihdaf ederektir ki, Sırplar, Karadağlılar, ve Yugoslav gönüllüleri Harbi umumiye iştirak etmişlerdir. 1914 senesi 7 birincikânun tarihinde de Sırp hükûmeti, mebusan meclisinde "Boyunduruk altında yaşıyan Sırp, Hırvat, ve Sloven kardeşlerimizi kurtarmak ve millî ittihadı temin etmek için harp ediyoruz.,, demişti.

Bu sıralarda başında Trumbiç bulunan Yugoslav komitesi teşkil edildi. Bu komite Büyük Britanya, Fransa, ve müttefikleri hükûmetlerine bir muhtıra ile müracaat ederek Sırp, Sloven, ve Hırvatların, millî birliklerinin müstakil bir devlet şeklinde tahakkuku için Harbiumumi nin sonunu beklemekte olduğunu bildirdi.

1917 senesi 20 temmuzu çok ehemmiyetli bir tarihti. O gün Yugoslav komitesile Sırp hükûmeti anlaşmış, yeni devletin parlâmanter rejimli, müstakil bir devlet ve Karacorceviç hanedanına dayanan bir kraliyet olmasına karar verilmişti.

Karadağ komitesi bu esasatı kabul etti. Zağrepte Yugoslav sosyalistlerinin de iştirakile aktedilen büyük toplantıda da, Hırvat, Sloven, ve Sırplardan ibaret müstakil ve demokratik bir devletin teessüsüne karar verildi.

5 birinciteşrinde de Zağrepte Sırp, Hırvat, ve Sloven teşekkülleri ve partileri toplanarak millî meclis için mümessillerini intihap ettiler. Teşekkül eden millî meclisin ilk işi 16 birinciteşrin tarihli imparator Şarlın manifestosuna cevaben Hırvat, Sloven, Sırp ittihadının müstakil bir devlet şeklinde tanınmasını istemek oldu. Ayrı ayrı, Hırvat, Sloven Bosnahersek, ve Dalmaçya hükûmetleri teşekkül etmişlerdi. Hırvat diyeti bütün salâhiyetlerini millî meclise nakletti. ve 24 ikinciteşrinde Zağrep millî meclisi eski Avusturya - Macaristan arazisinde yaşıyan Sırp, Hırvat, Sloven ve Karadağlılardan ibaret bir hükûmet teşkiline karar verdi. Ertesi günü Vojvodina halk meclisi, Vojvodinanın Sırbistana iltihak ettiğini ilân etti. Daha ertesi günü ise Karadağ halk meclisi, Petroviç hanedanını hal'ettikten sonra, Karadağın öteki Yugoslavlarla birleştiğini bildirdi. Zağrep heyeti murahhasası ikinciteşrinde Belgrada vardı; ve o gün Sırp, Hırvat, Slovenlerin ittihat ettikleri orada ilân edildi.

Delegasyon naibi kraliye bu kararı resmen bildirdi ve "Istihlâs edilen Sırbistanın payitahtında, müttefik ordularla müştereken harp ederek, millî vahdetimizin tahakkuku şeraitini şeraitini istikmal etmiş olan muzaffer millî ordunun başkumandanını, Sırp, Hırvat, Sloven millî konseyi namına selâmlamakla mebahiyiz. Bizler, Millî konseyin bu kararını resmen sonaltes ruvayale ilâm etmek üzere huzurunuza şitap ettik.

Millî konsef, müttehit Hırvatlar, Sırplar, ve Slovenlerden müteşekkil yeni devleti nüzerine, Samajeste kral Piyerin ve naibiyeti dolayısile kaymakamının teşmili hâkimiyetine ve sonaltesin hükûmetile ve Sırp, Karadağ millî partilerin mümessillerile mutabık kalınarak, millet mümessili olarak icrayi hükûmet eylemelerine karar vermiştir.

Millî prensiplere ve milletlerin kendi mukadderatlarını tayindeki serbestisine mugayir olan, Londra muahedesini, veyahut herhangi bir muahedeyi tanımamakta mazurdur. Memleketimiz hudutları tayin edilirken bunların etnografik hudutlara tamamen mutabık olması sadedinde, sonaltes ruvayal hükûmetinin her elzemi ifa edeceğine emin bulunuyoruz.,,

Ayni senenin birincikânununda da millî konseyin, heyeti has murahhası, veliaht prens Alexandre'a bütün Sırp, Sloven, ve Hırvat halklarının kral birinci Piyer tahtı hâkimiyetinde ve veliaht Alexandre'ın niyabetinde Yugoslav ve ittihadını tanıdıklarını ve bu ittihadın tahakkukile de millî konseyin mefsuhiyetini bildirmiştir.

Yugoslavyanın millî bayramı

Belgrat, 30 (A.A.) — 1 ilkkânun millî bayramı dolayısile bu bayramın parlak bir şekilde cereyan etmesi için memleketin her tarafında hazırlıklar yapılmaktadır.

Eden Mühim Bir Nutuk Söyledi

Eski İngiliz Hariciye Nazırı "Harbe Karşı İhtiyatlı Bulunmalıyız,, Diyor

Londra, 30 (A.A.) — Londrada bir nutuk söyliyen Eden, bilhassa demiştir ki:

"Bir umumî harp felâketinden kaçınmağa muvaffak olsak bile çetin çarpışmaların önüne geçemiyeceğiz. Şimdi maziye ait meselelerle uğraşmak zamanı değildir. Yapılacak şey, halihazırı nazarı itibara almak, istikbali tahmin etmek ve vaktinde lâzım gelen bütün tedbirleri ıttihaz etmektir.

Bu aralık pek garip şerait altında yaşıyoruz: Üç kuvvetli memleket millî siyasetlerini ilham etmek üzere kuvvet prensibini kabul etmiştir. Bu anarşi içinde felâketin önüne geçildiğine dair teminat alamadan harbin daimî tehdidi altında, tam bir tehlike içinde yaşamağa mecburuz. Ne kadar iyi idare edilirse edilsin hibbir haricî siyaset tek başına meseleyi bir veya iki sene içinde halledemez. Bununla beraber istiklâl ümitleri henüz tamamiyle suya düşmüş değildir. Silâhlanmak hususunda sarfettiğimiz gayretlerin ihtiyaçlarımızı karşılıyabileceği de şüphelidir.,,

Eden, bundan sonra üç maddelik bir program hakkında izahat vermiştir:

1 — Bütün milletin müzaheretini temin eden bir haricî siyaset,

2 — Süartli ve sağlam bir silâhlanma,

3 — Demokrasi ve hürriyete iman.

Eden, böyle bir programı la istikbali emniyetle karşılamanın mümkün olacağını kaydettikten sonra netice olarak demiştir ki:

"— Beynelmilel hüsnüniyete açıkça tecavüz edenleri affetmek bir hatadır. Bu gibi hareketlere karşı müsamahakâr davranmakla elde edilen menfaatler geçicidir. Biz söz vermiş olduklarımızı himaye etmeli ve bizim gibi düşünenlerle elele vermeliyiz.,,

Balkan Genel Kurmay Reisleri

Kral Naibi Tarafından Kabul Edildiler

Atina 30 (A. A.) — Atina Ajansı bildiriyor:

Balkan Antantı memleketleri genel kurmayları konferansı, mesaisine devam etmektedir.

Bugün saat onda misafir genel kurmaylar şefleri birinci ağır topçu alayı ve 34 üncü piyade alayı karargâhlarını gezmişler ve saat 12.30 da meçhul asker mezarına çelenkler koymuşlardır. Saat 17 de misafirler, kıral sarayında naip veliaht Prens Paul tarafından kabul edilmişlerdir.

Konferans, Yugoslav millî bayramı dolayisiyle bugün öğleden sonra ve yarın toplanmayacaktır. Bundan bilistifade misafirler, Akropol, müzeleri ve Atına duvarını gezeceklerdir. Konferans mesaisine cuma günü yeniden devam olunacaktır.

Cumartesi günü akşamı, başvekil Metaksas, genel kurmay başkanları şerefine bir ziyafet verecek ve pazar günü öğleden sonra da harbiye müsteşarı general Papadimas, bir kabul resmi tertip edecektir.

Çek Cümhurreisi Seçildi

Prag, 30 (Hususî) — Çekoslovakya bugün yeni cümhurreisini seçti. Yeni cümhurreisi doktor Emil Haher yüksek mahkeme reisidir. Ve memleketin en tanınmış hukukçuları arasındadır. Kendisi şimdiye kadar siyasetle meşgul olmamışsa da memleketini beynelmilel adalet divanında senelerce temsil etmiş ve daha sonra Çekoslovakya temyiz mahkemesi riyasetine geçmiştir. 1872 senesinde doğduğuna göre yetmiş altı yaşlarında olarak yeni cümhurerrisi, hukuki birçok eserler yazmış ve son zamanlarda bir hukuku âmme lûgati hazırlamştır. Bugünkü meclis toplantısına 308 mebus iştirak etmiş, 272 si lehte rey vermiş, 36 kişi müstenkif kalmıştır.

Resmen bildirildiğine göre, reisicümhur Hacha, kabinenin teşkiline sabık çiftçi partisi şefi B. Rudolf Beranı memur etmiştir.

Çek Kabinesi istifa etti

Prağ, 30 (A.A.) — Reisicümhurun intihabı üzerine adet olduğu veçhile, kabine istifa etmiştir.

FELEK

Röntgen Yaptırmış mı?

Yazan: B. FELEK

Bir aralık bir dostumuza, dostları bir iyilik ettiler ve spor hayatındaki yorgunluğunu çıkarsın diye bir yolunu bulup onu diskalifye etmiştiler. Bu nâgihan karardan biraz sersemliyen bu dostumuz, süngüsü düşük bir halde sokakta giderken bir ahbabına rastgelmiş:

— Ne o? Hasta mısın? Bir sümsüklüğün var.

Sualine maruz kalmış. O da şu cevabı vermiş:

— Müteessirim.

— Neden?

— Diskalifye olmuşum da.

— Ya! Vah, vah! Adam merak etme geçer.

Bu muhavere yolda olmuş. Görüşenler birbirlerinden ayrılmışlar. Dostumuzun diskalifye olduğunu öğrenen ahpabı o gün bir müşterek âşinaya tesadüf etmiş; şundan bundan görüşürlerken:

— Yahu! Bugün falanı gördüm. Doğrusu halini hiç beğenmedim.

— Ne gibi?

— Süzülmüş, bir düşüklük, bir halsizlik. Sebebini sordum. Diskalifye olduğunu söyledi. Teselli ettim. Geçer merak etme dedim. Lâkin doğrusu halini de hiç beğenmedim. Benzi sapsarı idi.

— Ya! Vah vah, acaba bir çaresini aramadı mı?

— Vallah bilemem. Hani dilimin ucuna geldi: Bir rontgen yaptır. Diyecektim ama, diyemedim.

— İyi düşünmüşsün, keşke söyleseydin.

— Diyemedim. İnsanın yüzüne karşı denmiyor kardeş.

— Hakkın var. Allah şifa versin!.

Ve bu muhavereyi öğrenen o diskalifye edilen dostum, diskalifye edildiğinden ziyade derdini kimseye anlatamadığına yanmıya başladı.

Diyeceğim şu ki insan derdini herkesin anlıyacağı dille söylemezse bu akıbete düşer.

Gedikli Erbaşlar Yedek Subay Olabilecekler

Ankara, 30 (TAN) — Ihtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun dördüncü maddesinin değiştirilmesi hakkındaki lâyiha millî müdafaa encümeninden geçerek ruznameye alındı. Maddenin encümende aldığı son şekil şöyledir:

"İstekli olmak şartiyle gedikli er başlardan er baş nasbından itibaren fasılasız, en az on yıl hizmetten sonra orduyu terkedenler imtihanla ve jandarma, gümrük muhafaza, orman muhafaza kıtaları gedikli er başları üç ay evvel orduya celbedilmek ve imtihanları orduda yapılmak şartile, keza imtihanla yedek teğmen naspolunurlar.

Bunların orduya celbinde tahsisatları millî müdafaa vekâletince tesviye olunur.

Sıhhiye, nalbant, mızıka, tüfenkçi ve emsali gedikli erbaşlar ise yedinci sınıf yedek askerî memurluğuna naspolunurlar ve silâh altına alındıkları zaman meslekleri dahilinde hizmetlerde kullanılırlar.,,

Ordu silâhlarının gittikçe terakki ve inkişaf etmesi hasebile bu lâyiha ile er başların en az on sene hizmetten sonra yedek subay olabilmeleri esası kabul edilmektedir.

Trabzon - İran Transit Yolu Tamamlandı

Ankara, 30 (TAN) — Trabzon - Iran transit yolunun Zigana ile Kopdağı arasında tamamlanmamış bulunan yol parçaları bugün ikmal edilmiştir. Ziganada ve Kup dağında çan kulesi ve gemici feneri ile mücehhez iki sığınak binası yapılmıştır. Güzergâha altı çeşme konmuştur.

Mahkemelerde

Hazin Bir Macera

Arkadaşının Eşyalarını Çalan bir Mektep Talebesi Mahkemede Ağladı

Sultanahmet sulh ceza mahkemesi dün bir hırsızlık davasına baktı. Davacı orta mektep talebesinden Karamürselli Mustafa, suçlu da eski mektep ve oda arkadaşı Sapancalı Kadirdir. Bunlar ayni mektebe devam ediyorlar ve ayrı ayrı pansiyonlarda yatıyorlarmış, bir buçuk ay evvel Kadirin babası öldüğü için tahsilini bırakmak mecburiyetinde kalmış. Mustafa açıkta kalan bu arkadaşını kendi odasına almış, yatak vermiş ve beraber yatıyorlarmış Mustafa bayram münasebetiyle Karamürsele giderken arkadaşına da yol vermiş ve kapısını kilitlemiştir.

Kadir o gece Mustafanın odasına gelmiş, kilidi kırarak içeride yatmış, sabahleyin de yatağı, yorganı toplayarak sekiz liraya satmış. Ertesi gün de arkadaşının elbise ve kitaplarını yine sekiz liraya okutmuş. Ve sonra da Sapancaya annesini ziyarete gitmiş. Mustafa Karamürselden dönünce odasının tamtakır olduğunu görmüş ve Kadirden şüphelnediğini polise bildirmiştir. Polis kadiri yakalamış ve mahkemeye vermiştir. Kadir dün mahkemede ağlamış ve suçunu bir çocuk saffetiyle itiraf etmiştir.

— Ben okuyacaktım. Babam ölünce çok sevdiğim mektebimi bırakmağa mecbur oldum. Hiç bir yerden yardım göremediğim için aç ve açıkta kaldım. Arkadaşımın eşyasını çalmak küçüklüğünü gösterdim. Nedamet ediyorum. Kendisinden utanıyorum. Beni affetsin.

Hâkim, muayyen bir ikametgâh gösteremeyen suçlu hakkında tevkif kararı verdi ve şahitlerin çağırılması için mahkemeyi talik etti.

Köy Düğününde Zorla Toprakbastı Parası Alanlar Cezalandırıldı

Köy düğününde "Toprak bastı„ parası alacağız diye silâhla soygunculuk yaptıkları iddia edilen Çatalcanın Alatan köyünden Sait oğlu Seyit, kömürcü Ehlivan ve arkadaşları Mehmet Alinin ağırcezadaki mahkemeleri dün bitirilmiştir. Mahkemede suçlulardan ikisi vardı. Mehmet Ali gelmemişti. Geçen celsede müddeiumumî iddiasını söyliyerek her üç suçlu hakkında silâhla soygunculuk yaptıkları için ceza verilmesini istemişti.

Dün mahkeme hazırladığı kararı okuttu. Karara göre hâdise şöyle olmuştu:

Bir gün Çatalcanın İnceler köyünden Alatan köyüne gelin getirilecekmiş. Sabahleyin arabalar hazırlanmış, delikanlılar atlara binmişler. Gelini alıp İnceler köyüne geliyorlarmış. Kırda bu üç arkadaş gelinin arabasının arkasındaki arabanın önüne ip çekerek durdurmuşlar ve silâhlarını arabadakilerin kalplerine tevcih ederek:

— Toprak bastı parası istiyoruz. demişler.

Arabadakiler bu paranın ancak köyde ve güzellikle alınabileceğini söylemişler. Fakat üç kafadar bu teklifi kabul etmemişler. Zorla Selimin cebindeki on lirayı almışlardır. Mahkeme, köy düğünlerinde bir "Toprakbastı, parası adeti olup olmadığını köy muhtarlarından sormuş ve bu paranın ancak gelinin geldiği köyün içinde damadın akrabası veya sağdıcı tarafından güzellikle verildiğini tesbit etmiştir.

Mahkeme müddeiumumînin tavsifi gibi soygunculuk mahiyetinde görmemiş, yalnız zorla ve tehditle para alma şeklinde mütalea ettiği için her üç suçluya birer sene hapis cezası vermiştir. Yalnız alınan paranın azlığı gözönünde tutularak cezaları sekizer aya indirilmiştir. Mahkeme bu işte tehdit aleti olarak elde edilen çiftenin de musadere edilmesine karar vermiştir.

Yeni Avukatlık Kanunu Bugün Meriyete Giriyor

Yeni avukatlık kanunu bugünden itibaren meriyete giriyor. Bugün baronun eski inzibat meclisi toplanarak yeni kanuna göre avukatların tescili ve levha tarife işlerini görüşecek ve derhal işe başlayacaktır.

Yeni kanun avukatlığı âmme hizmeti olarak kabul ettiği için dün bazı gayri müslim avukatlar kendilerinin avukatlık kadrosu haricinde kalacaklarını tahmin etmişlerse de bunun doğru olmadığı kanunun aradığı evsafı haiz olan gayri müslim avukatların da yeni kanuna göre tescil edilecekleri anlaşılmıştır.

Tescil haricinde kalacak avukatların isimleri gibi sayılarını da şimdiden tayin etmiye imkân yoktur. Bu ancak tescil işi tamamlandıktan sonra anlaşılacaktır.

Bir Suiistimal Davası Karara Bırakıldı

Emniyeti suiistimal etmek suretile Emlâk ve Eytam bankasının beş bin lirasını zimmetine geçirdiği iddia edilen banka baş veznedarı İzzetin dün asliye birinci ceza mahkemesinde muhakemesine devam edilmiştir. Davanın mevzuu şu idi:

936 senesi kânunuevvelinde dul, yetim ve tekaütlerin maaşları tevzi edilirken izdihamın önüne geçilmek için kontrol memuru Sermede de veznedarlık selâhiyeti verilmiştir. Sermet baş veznedar İzzete bir imza vererek 89 bin lira para almış ve bunu dağıtmıstır. İki gün sonra bu paradan beş bin lirası noksan çıktığı anlaşılmış, tahkikat neticesinde de bu paranın baş veznedar İzzet tarafından verilmediği neticesi çıkarılmıştır.

İddia makamını işgal eden müddeiumumi muavini İhsan Yarsuvat geçen celsede iddiasını söyliyerek İzzet hakkında beraet kararı verilmesini istemişti. Devlet ve banka avukatı Ziya bir buçuk saat süren iddiasını söylemiş ve İzzete ceza verilmesini istemiştir.

Suçlunun avukatı da müdafaasını yaparak bu işte sunitaksiri olmadığını ileri sürerek beraet kararı verilmesini talep etmiştir. Muhakeme karar için başka bir güne bırakılmıştır.

Kaynar Su İle Haşlanan Çocuk Öldü

Galatada Feliks hanında oturan Viktor Framandinin dört yaşındaki çocuğu pazar günü üstüne kaynar su dökülerek yaralandığı için Şişli Çocuk hastahanesine nakledilmişti. Dün çocuk öldüğü için hastahane müddeiumumiliği vaziyetten haberdar etmiştir. Müddeiumumilik cesedini Tabibiadillere muayene ettirmeye karar vermiştir. Verilecek rapora göre tahkikata devam edilecektir.

Bir Fındık Tüccarı Mahkemeye Verildi

Sultanahmet birinci ceza mahkemesi mürakabeye yüzde yediden fazla çürük ve bozuk fındık ambalâjı arzettiği iddia edilen ihracatçı bay Jozefin duruşmasına başladı.

İktısat vekâleti İstanbul baş kontrolörü bu tüccarın fındık ambalâjlarını tetkik etmiş ve fındık standard ve kontrol nizamnamesine muhalif olarak fındık bulmuş ve müddeiumumiliğe vermiştir. Dün Jozef mahkemede bulundu. Kendisini şöyle müdafaa etti:

— Ben sandıklara çürük, küflü ve içi boş fındık koymadım. Fındıkların bazılarının içi bozukmuş. Bunu benim anlamama imkân yoktur. Kabukların içine girilmez, bu işte keramet de yürümez. Benim suçum yoktur.

Mahkeme içi bozuk fındıkların bilinip bilinemiyeceğini mütehassıs bir heyet tarafından tetkikine karar vererek duruşmayı başka bir güne bıraktı.

Madam Atina Mahkemeye Veriliyor

Müddeiumumilik gizli randevuculuk yaptığı ve genç kadınları fuhşa teşvik ettiği iddiası ile madam Atina hakkında tevkif kararı almış ve evini de seddettirmişti.

Tahkikata el koyan dördüncü sorgu hâkimi evvelki gün tahkikatını bitirmiş ve dosyayı mütaleasını bildirmek için müddeiumumiliğe vermişti. Müddeiumumilik madam Atinanın Madelen, Muzaffer, Saadet ile daha üç kadını fuhşa teşvik ettiği ve gizli randevuculuk yaptığı neticesine vararak mevkufen muhakeme edilmesine karar verilmesini istemiştir.

Madam Katinanın lüzumu muhakemesine karar verilmiştir. Suçluların bugün asliye ceza mahkemelerinden birisine verilmeleri muhtemeldir.

Bir Kırmızı Biber Davası

Zabıtai belediye memurları Balıkpazarında bakkallık yapan Davidin kırmızı biberlerinin içinde haşebî ve yabancı maddeler bulunduğundan şüphe ederek nümune almışlar ve kimyahanede tahlil ettirmişlerdir. Tahlil bu şüpheyi kuvvetlendirdiği için David müddeiumumiliğe verilmiştir. Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesi dün bu iddiayı tetkik etti.

David kendisini şöyle müdafaa etti:

— Piyasadaki bütün kırmızı biberler benim biberim gibidr. Değirmenciler bütün biberleri saplarile övütürler. Bu işte benim katiyen kabahatim yoktur.

Mahkeme kırmızı biberlerin saplarile üğütülüp üğütülmediğini mütehsasıslara sormaya karar verdi ve duruşmayı başka bir güne bıraktı.

Bir Tecavüz Davası Neticelendi

Ağırceza mahkemesi dün bir kız kaçırma ve tecavüz davasını neticelendirdi. Unkapanında Yeşiltulumba Tepebaşı çıkmazında oturan Hamal Şerif, Seniha isminde bir kızı evlenmek maksadile evine götürmüş ve zorla kendisine tecavüz etmiştir. Arif isminde de bir arkadaşı varmış. Seniha tecavüze uğradıktan sonra da başka bir delikanlıya kaçmıştır. Suçlu dün mahkemeye gelmemişti. Mahkeme kararını verdi. Şerifin suçu sabit olduğu için 3 sene hapse mahkûm ediliyordu. Mahkeme Senihanın tecavüzden sonra başka birisine kaçmış olmasını hafifletici sebep saydı. Cezasını iki seneye indirdi. Diğer suçlu Arif bulunamadığı için davası daha evvelden ayrılmıştı.

Adliyede Yeni Tayinler

İstanbul müddeiumumî muavinlerinden Ahmet Remzi İstanbul asliye âzalığına, Erdek müddeiumumîsi Hilmi İstanbul icra memurluğuna, İstanbul sorgu hâkimi Rahmi üçüncü sınıf adliye müfettişliğine, hukuk mezunlarından Hüseyin Malatya hâkim namzetliğine, Üsküdar müddeiumumî muavini Hicabî İstanbul müddeiumumî muavinliğine, Ankara sulh hâkimlerinden Salâhattin İstanbul sorgu hâkimliğine, Kastamonu hâkim muavini Saadet İstanbul âza muavinliğine, Diyarbakır sorgu hâkimi Suat Üsküdar icra memurluğuna, İstanbul âzasından Tahir Ankara asliye mahkemesi âzalığına tayin edilmişlerdir.

BU AKŞAM **SARAY** ve **İPEK** Sinemalarında birden

CUMHURİYET HÜKÛMETİMİZİN HİMAYESİYLE CANLANAN FİLMCİLİĞİMİZİN BİRİNCİ ESERİ BÜYÜK EDİBİMİZ MUSAHİPZADE CELÂLİN ÖLMEZ KOMEDİSİ

AYNAROZ KADISI

BAŞ ROLLERDE:

BEHZAT - İ. GALİP - EMİN BELLİ - HALİDE - ŞEVKİYE - MAHMUT - MUAMMER - NECLÂ - NEVİN - PERİHAN - SAMİ - SAİT

ve

Hazım - Vasfi

Bu akşam için numaralı koltuklar erkenden aldırılmalıdır..

Telefon: İPEK: 44289 SARAY: 41656

MELEK Sinemasında **MANUELLA** DOROTHY LAMOUR

Beğenilmekte - Sevilmekte - Alkışlanmaktadır.

MAARİFTE;

Muallimler Arasında Yeni Değişiklikler

Maarif Vekâleti, orta tedrisat muallimleri arasında yeniden bazı nakil ve tayinler yapmıştır. Dün bildirilen tayin listesi şudur:

İstanbul Yüksek İktisat ve Ticaret mektebi lise kısmı fransızca muallimi Vahit Sayın Elâziğ kız enstitüsü fransızca muallimliğine, ayni mektebin daktilografi muallimi Abdi Yönsel Adana orta ticaret mektebi daktilografi muallimliğine, lise kısmı hukuk muallimi Necati Göredin İzmir Ticaret lisesi yurt bilgisi muallimliğine, matematik muallimi Lûtfullah Bütün Adana orta Ticaret mektebi muallimliğine, emtea muallimi Salih Zeki Diyarbakır Bölge Sanat mektebi fizik, kimya muallimliğine, İstanbul Bölge Sanat mektebi sıhhî tesisat muallimi Kemal Kantarcı Ankara İnşa Usta mektebi muallimliğine, yüksek ticaret yüksek kısım siyasal tarih muallimi Suphi Nuri İleri ayni mektebin ayni kısım devletler hukuku muallimliğine, Heybelıada orta mektebi müzik yardımcı muallimi Şecaettin Kadıköy birinci orta mektebi Pendik şubesi müzik yardımcı muallimliğine, Mehmet Celâlettin Günenç Üsküdar birinci orta mektep Almanca yardımcı muallimliğine, Fen fakültesi son sınıfından Nimet Pusan Yenikapı orta mektebi riyaziye muallimliğine, [illegible] fakültesinden Münir Umar Haydarpaşa lisesi Fransızca yardımcı muallimliğine, Beykoz orta mektebi fransızca stajiyeri Zeki Kara Mehmet Gazi Osmanpaşa orta mektebi fransızca stajiyerliğine, İstanbul kız orta mektebi fransızca muallimi Bedriye Yeğinsu ayni mektebin müdür muavinliğine, Kasımpaşa orta mektebi riyaziye yardımcı muallimliğine ayni mektepten Nihat Kansu, Paris Üniversitesi edebiyat fakültesi mezunlarından Mari Sarafyan Taksim orta mektebi fransızca yardımcı muallimliğine, İstanbul Bölge Sanat mektebi yurt bilgisi muallimliğine İhsan Şerif, İstanbul Sanat mektebi dökümcülük şubesi mezunlarından İhsan Çekmegel ayni mektebin döküm atelyesi stajiyerliğine, elektrikçilik şubesi mezunlarından Hasan Ertan ayni mektebin elektrik atölyesi stajiyerliğine, mensucat şubesi kumaş örgüsü ve desinatörlük öğretmenliğine de Baha Akipek nakil ve tayin edilmişlerdir.

Prof Nissen Dün Geldi

Bir müddettenberi tedavi edilmek üzere Almanyada bulunan profesör Nissen, tamamen iyi olarak dün memleketimize dönmüştür. Burada tekrar vazifesine başlıyacaktır.

Mesken Bedellerini Almıyan Muallimler

İstanbul ilk tedrisat kadrosundan, tekaüt olmak, orta tedrisata geçmek veyahut başka suretle ayrılıp da henüz mesken bedellerini almıyan muallimlerden 150 kişinin istida ile Maarif Vekâletine müracaat ederek istihkaklarını istedikleri hakkında verilen haber doğru değildir. Bu gibilere verilmek üzere bu seneki bütçeye para konulmadığı için bunlara bu sene istihkaklarının verilmesine imkân yoktur. Fakat önümüzdeki sene bütçesine, sayısı 177 kişiyi bulan bu gibi muallimler için bütçeye icap eden tahsisat konulacaktır. Bu itibarla bu muallimler ancak gelecek sene ağustostan sonra mesken bedellerini alabileceklerdir.

Yeni Kadro Vekâlete Yollandı

İstanbul Maarif müdürlüğü, İstanbul ilk tedrisat mekteplerine ait dördüncü kadroyu da hazırlıyarak tasdik edilmek üzere Maarif Vekâletine göndermiştir. Dördüncü kadroda bu sene muhtelif vilâyetlerden İstanbul müdürlüğü emrine verilen 27 muallimin ismi vardır.

★ Bu sene parasız ve yatılı olarak liselere kabul edilecek talebelerle muallim mekteplerine alınacak talebelerin isimleri dün alâkadar mekteplere gönderilmiştir. Bu talebeler bugünden itibaren, kabul edilmiş oldukları mekteplerin kadrolarına alınmışlardır.

TAKSİM SİNEMASI

Türkçe sözlü ve Arapça şarkılı

AŞKIN GÖZ YAŞLARI

Müstesna filminin gördüğü rağbet hasebiyle, bir hafta daha göstermiye karar vermiştir. Baş rolde: Güzel sesi ile radyo ve sinemada meşhur Arap mugannisi

ABDÜLVEHAP

İlâveten: EBEDÎ ŞEFİMİZ ATATÜRK'ün Muazzam cenaze merasimini bütün tafsilâtiyle gösteren film.

Gelecek Programda: KATIA - DANIELLE DARRIEUX

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

20.12.938 salı günü saat 15 de İstanbulda Nafia müdürlüğünde (3471.18) lira keşif bedelli Pendik Bakteriyoloji enstitüsü tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (261) liradır.

İsteklilerin en az (2000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetinden eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 938 yılına ait Ticaret Odası vesikalariyle gelmeleri. (8690)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma;
nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Toplantılar, davetler :

Ticaret Mektebi Mezunları

Yüksek Ticaret ve İktisat mektebi mezunları cemiyeti bu ayın onuncu cumartesi günü Beyoğlundaki merkezinde senelik kongrelerini açacaklardır. Kongrede yeniden kurulacak kütüphane ile lisan kursları açılması ve bir de aylık mecmua çıkarılması karar altına alınacaktır.

YENİ NEŞRİYAT:

FRANSA TARİHİ — Kanaat Kitabevinin neşretmekte olduğu Ankara kütüphanesi servisinden Fransa Tarihi de çıkmıştır. Eser Jacque Banzill'indir. Hüseyin Cahit Yalçın tarafınidan lisanımıza çevrilmiştir. Bu eser Fransada büyük bir muvaffakiyet kazanmıştır. Tercemesi de 273 üncü tabından yapılmıştır. Fiyatı 125 kuruştur.

DAMGA RESMİ KANUNU — 9 Temmuz tarihine kadar bu kanunla ilgili bütün tadilât Başvekâlet matbaası idare memuru Mehmet Görkey tarafından bu isim altında toplanmış ve neşredilmiştir.

Yurtta Mahsul Vaziyeti

Antakya ve Akdeniz mıntakasından gelen haberlere göre, buralarda bütün zeytin mahsulü hasat edilmiştir. Adana ve Mersin havalisinde dahi pamukların toplanması niyahet bulmuş ve nadasların sürülmesine ve yeni zeriyat için hazırlıklara başlanmıştır.

VEFAT

Sabık Hazinei Hassa Müdüriyeti Umumiye Vekâletinden mütekait Sait Temiz vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat on bir buçukta Kadıköy Uzun Hafız sokak 33 numaralı evinden kaldırılarak namazı Osmanağa camiinde kılındıktan sonra Karacaahmet mezarlığına defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

ILAN

Ittihadı Maadin Türk Anonim Şirketi idare meclisi azalığından istifa ettiğimi ilân ederim.

Dr. Emin Erkul

TAN Gazetesi İlân Fiyatları

1 inci sayfa santimi	400
2 „ „	250
3 „ „	200
4 „ „	100
İç sayfalarda „	60
Son sayfa „	40

Dikkat:

1 — 1 santim; gazetenin ince yazısile 2 satırdır.

2 — İlânların fiyatı gazetenin tek sütunu üzerine hesaplanmıştır.

3 — Kalın yazılar da gazetede kapladığı yere göre santimle ölçülür.

TAN
Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimi olmak, karilin gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750 „	6 Ay	1500 „
400 „	3 Ay	800 „
150 „	1 Ay	300 „

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplar 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

İstanbul Valiliği

İstanbul valiliği Türkiyenin en çetin, en nankör memuriyetidir.

İstanbulun kendine mahsus coğrafi hususiyeti vardır. Avrupa ile ilk temas noktasıdır. Bütün ecnebiler ilkönce Istanbula gelirler. Onları karşılamak, Türkiye namına onları selâmlamak Istanbul valisinin işidir.

Istanbul, Türkiyenin en büyük, en zengin şehridir. Bütün memleketin gözü oradadır. Binaenaleyh, bütün memleketin gözü Istanbul valisinin üzerindedir.

Istanbul valisi ayni zamanda şehrin belediye reisi ve Halk Partisinin reisidir.

Bu üç vazifeden yalnız birini hakkiyle başarmak bile normal bir insanın fevkinde kudret ve enerji ister. Bu üç büyük vazifeyi bir insanın tam bir şekilde ifa edebilmesi için fevkalbeşer bir mahlûk olması lâzımdır. Istanbul gözönünde bir şehir olduğu için normal bir insandan beklenmesi mümkün olmıyan bu fevkalbeşer kudret ve kabiliyeti gösteremiyen valiye karşı derhal görüşümüz değişir, zehirli tenkitler başlar.

Istanbul ihtiyarı [illegible] şehirdir. Paris, Londra, Berlin, Viyana gibi, nüfusu Istanbuldan çok şehirlere nisbetle Istanbul bir kaç misli geniş ve dağınık bir şehirdir. Buna mukabil Istanbulun bütçesi, bu şehirlerin bütçesine mukabil çok fakirdir. Böyle olduğu halde biz, Istanbul vali ve belediye reisinden, o şehirler belediye reisterinden beklenen hizmeti isteriz. Bulamayınca da kızar ve valiye çatarız.

Istanbul, Türkiyenin diğer şehirlerine benzemez. Idarenin şiddetle merkeze bağlıdır. En ufak bir teşebbüs, en küçük bir hareket için Ankaranın müsaadesini almağa ihtiyaç vardır. Bu merkeziyet usulü Istanbulun süratle ilerlemesine mâni olan en büyük engellerden biridir.

Sonra Istanbul valisi daimi ve tiz bir kontrol altındadır. Istanbul matbuatı, hata arıyan titiz bir müfettiş gibi, mütemadiyen vali ve belediye reisinin icraatını takıp eder. En küçük bir kusurunu büyülterek onu mütemadiyen zaafa uğratır. Ve Istanbul valisi bu tenkitlere alıncaya kadar maneviyetinden hayli kaybeder.

Istanbul valiliği, Türk devletinin en nankör memuriyetidir. Çünkü ne yapsa, az görünür ve yaptığını beğendirmekte daima güçlük çeker.

Bütün bunlara rağmen. Istanbul valiliği Türkiyenin en şerefli memuriyetidir. Çünkü hizmet etmek istiyen bir devlet adamı için nihayetsiz imkânlarla dolu bir şehirdir. Yeni baştan yapılmağa ve imara muhtaç olan bu güzel şehirde, müteşebbis, zeki, ileriyi gören bir valinin yapabileceği hudutsuz işler vardır. Şimdiye kadar yetim ve bakımsız kalan bu şehre, şimdi hükûmet te yardımını vermeğe başlamıştır. Plânlı ve programlı bir faaliyetle Istanbul az zamanda sarfedilen sâyin semeresini verebilecek yegâne şehirdir.

Yeni Istanbul valisini, bütün bu şekillere göğüs geren, fakat Istanbula lâyık olduğu güzelliği, temizliği ve ümranı temin edecek olan bir müjdeci olarak karşılamak isteriz.

Parti Kongresi Toplandı

Gemlik (TAN) — C. H. Partisi ilçe kongresi, Bursa valisi Şefik Soyerin riyasetinde toplanmıştır. İlçe yönkurul başkanlığına Kerim Kumla, azalıklara Eşref Dinçer, Tahsin Batum, Reşit Sakız, Remzi Özbek, Şevket Taran, Hüseyin Avni Beceren, Siret Onur seçilmişlerdir.

GOERING

WİLHELM KEİTEL

RİTTER VON EPP

RUDOLF HESS

Hitler'in Mesai Arkadaşları

Diktatör, bütün iktidarı şahsında toplar ve bir parlâmento ile karşılaşmadan, bir kabinenin kararını beklemeden kararnamelerini şahsı namına imzalar. Fakat diktatör, her yerde hazır ve nazır olamadığı için emri altında çalışan, bir takım adamlara güvenir. Bazan bunların içinde şeflerinden çok fazla iktidar sahibi olanlar da bulunur.

"Avrupanın Hüriyet İçin Mücadelesi„ Adlı Eserden

Diktatör, hükûmetin karışık işlerine, yabancı memleketlere, devlet makinesini teşkil eden yığın yığın, çeşit çeşit meselelere vukufu mahdut ise onun şefliği lâfzı murat bir [illegible] bugünkü diktatörler hakkında ne derece doğru olduğunu tayin etmek çok güçtür. Fakat tarihi buhranlar ikinci derecede sayılan şahsiyetlerin kıymetini tayine imkân vermektedir. Nitekim bu senenin eylülünde vuku bulan buhran da buna yardım etmiştir.

Bugünkü Almanyada eski Alman emperyalizminin kuvveti vardır. Kendilerini iş başında bulunmağa salâhiyettar sayan nasyonalist elemanlar vardır. Bunlar olmasaydı Her Hitler, Hindenburgun yerine geçemezdi. Bundan başka Almanyada ihtilâlci unsurlar, sol ifratlara muhalif olan kapitalist, nasyonalist unsurlar bulunuyor.

Hitler, ilk önce eski Prusyacılığın kuvvetlerini budadı. Ve 1931 tasfiyesinde yalnız partisinin azgın elemanlarını ortadan kaldırmakla kalmıyarak Junkerliğin de bir takım mümessillerini yok etti. Şlayher bunların başında idi. Papen ise bu âkıbetten zor kurtuldu. Daha sonra diğer Junkerler birer birer düştüler: Eski muhafazakâr parti lideri Hugenberg, inzivaya çekildi. Fon Nöyrat, beş sene hariciye nazırlığı yaptıktan sonra iç kabine şefliğine tayin olundu. Blomberg, Avusturyanın ilhakından biraz önce generallerin kendilerini göstermek istemeleri üzerine sukut etti. Nihayet Şaht, iktısat nezaretinden çıkarıldı ve salâhiyetleri Göringe devrolundu.

Fakat parti içindeki uçurumları kapamak daha güçtü. Burada sol cenah müfritlerinin mümessili doktor Göbbelsti. Ve bu adam eski sosyalist ve komünistlerin çoğunu kazanmıştı. Sol cenahçıların biri de Himmlerdir. Üçüncüsü Yahudi düşmanı Streicher'dir.

Fu biribirine zıt âmilleri idare etmek ve bunların biribirlerile mücadele etmelerine karşı gelmek için anadan doğma istratejist olmak gerektir. Fakat Hitler, bütün iş arkadaşlarına dürüst muamele etmektedir. Ortalıkta bunların biri aleyhinde bir takım şayialar fısıldandı mı, o da ondan iltifatını esirgiyor, ve başkasına ibzal ediyor. Arkadaşlarının yalnız biri müstesnadır: O da Rudolf Hess'tir. **Nezaretsiz nazır olan**

GOEBBELS

Hess, Hitlerin muavinidir. Ve eskidenberi en sadık arkadaşıdır.

Hitler en karışık ve en nankör işleri ona havale eder ve Hess bunlarla meşgul olur. Hess, bütün meselelerle karşılaşır, bunları hallеder ve neticeyi Führere bildirir. Kendisi hiç bir partiye mensup değildir.

Hitlerin ayni derecede başka kime itimat ettiği kolay kolay tayin edilemez. Göring var, Göbbels var. Rosenberg var. Fakat hangisi daha fazla gözdedir. Burası belli değil.

Göring, tam bir askerdir. Sözü gürültülü söyler. Göbbels kısa boy ludur. Münevver ve zekidir. Mirabonun inceliğini taşır ve arada Mirabo gibi büyük hatalar yapar. Göbbelsin daha çok enteresan bir sima olduğu şüphe götürmez. Hitlerin muhitine karıştığı ve Berlin kısmını üzerine aldığı zaman ancak 27 yaşında idi. Insanları anlamak kabiliyetini haiz ise de arkadaşları onun iyi bir siyasi olmadığını söylüyorlar. Sözü çok parlak söyler ve nesire şiir karıştırır.

Göbbels, fakir bir ananın dört çocuğundan biri idi ve Belçika hududuna yakın bir yerde doğmuştu. Ailesinin fakirliği yüzünden katolik mekteplerinde tahsil gördü. Yahudi bir avukat tahsil masrafını vermiş ve Yahudi olan edebiyat hocası profesör Gundolf onun kafasını yetiştirmiştir. Fakat bu vaziyet Göbbelsin hem Yahudi, hem katolik düşmanı olmasına mani olmamıştır.

Nutuklarında yeni aristokrasiden, işçi sınıfından bahseder ve Berlin fakirleri ile işsizleri ondan "doktor„ diye bahsederler. Kendisi ara sıra Hitlerin gözünden düşerse de bir çaresini bularak lüzumlu bir adam olduğunu isbat eder.

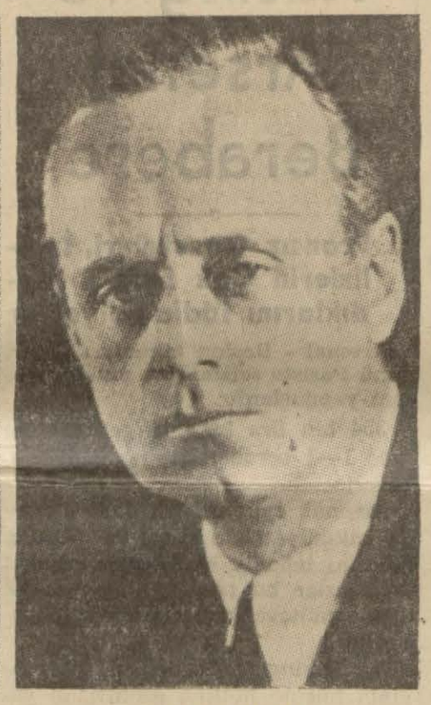

RİBBENTROP

Göbbels, esas itibarile, Göringin sıkı dostu idi. Sonraları ihtirasları çarpıştı. Göring Münih hükûmet darbesi sırasında ağırca yaralanmıştı. Hitler, son kararını bildirmek istemediği, yahut halkın düşüncelerini araştırmak istediği zaman Göbbelsi ileri sürer. Göring sözü, ekseriyetle tok, hattâ biraz kaba söyler. Onun üniformalarının ve nişanlarının sayısı Almanyada bir çok lâtifelere mevzu teşkil eder. Rivayete göre Göring, şoförünün bu lâtifelerden her birini keşfetmesine mukabil bir şilin bahşiş vermektedir. Göringin, arkadaşları derecesinde mutaassıp bir Yahudi düşmanı olmadığı da söyleniyor. Onun en büyük hizmeti Alman hava kuvvetini, en kısa bir zamanda tanzim etmesidir.

Gizli zabıta şefi olan Himmlerin memuriyeti onun pek fazla göze çarpmasına mani oluyor. Fakat onun salâhiyeti bütün arkadaşlarının salâhiyetine faiktir. Himmler ilk önce Bavyera polis şefi idi. Daha sonra Göringin şefliği altında Prusyada çalıştı. Nihayet bütün Almanya resmî ve gizli zabıtasının şefi oldu. Kurduğu teşkilât dolayısile Almanyada olan biten her şeye vakıftır. Siyah muhafızlar onun kumandası altındadır. Bunlar, Almanya tarafındaki şatolar içinde kurulan mekteplerde tahsil görmektedirler. Siyah muhafızlar sigara içmezler, alacakları kadınların anaları uzun uzadıya tetkik edilir ve ondan sonra evlenmelerine müsaade edilir. Himmler bu adamlardan yepyeni bir ırk vücude getirmeyi ummaktadır.

Almanyanın bugünkü hariciye nazırı Fon Ribbentrop, Her Hitler **le temasından evvel, şarap taciri idi. Fakat 1932 de mühim hizmet**ler ifa ettiği için kendisine siyasî bir memuriyet verilmesi düşünülmüş ve çok geçmeden Almanyanın Londra sefirliğine tayin olunmuştur. Fon Ribbentrop daha sonra Fon Nöyratın yerine Almanya hariciyesine getirildi ve son Çekoslovak faciası onun Führer nazarındaki mevkiini sağlamladı. Bugün Fon Ribbentrop Berlinin en bellibaşlı kuvvetlerinden biridir.

Daha gösterişsiz mevkilerde bulunan mühim bir kaç şahsiyet daha vardır. Bunların en mühimmi Alfred Rosenberg'dir. "20 nci asrın masalı„ adlı eseri, Hitlerin "Mein Kempf" adlı eserinden fazla nasyonal sosyalizmin mukaddes kitabı sayılabilir. Çünkü Almanyayı kaplıyan ırk nazariyeleri burada izah olunmuştur.

Fakat Rosenberg, hiç bir nezaret veya buna benzer memuriyete tayin olunmamıştır. Halbuki Hitlerin çok eski arkadaşıdır ve bugünkü Alman kültürü üzerinde çok derin tesiri vardır. Fakat bu zat, hareketin ancak terbiyevi tarafile meşgul olmakla iktifa ediyor.

Hitlerin en büyük maliyecisi Şahttır. Almanya, onun himmetile en müthiş ikısadî ve malî buhranlarını halletti. Fakat Şaht 1937 de iktısat nazırlığından çekilmiş ve Rayşbanktan da ayrılmak istemiştir. Hattâ doktor Şaht Nazi partisine dahi girmemiş bulunuyor. Almanyanın doktor Todo gibi motör yolları yapıcısı, miralay Hierl gibi amele ordusu şefi, general Epp gibi müstemleke propagandacısı vardır. Fakat bunların hepsi de mütehassıs kimselerdir. Doktor Ley neşe ve sıhhat hareket lideri, Fon Şirah Hitler gençliği hareket lideridir. Fakat bunlar dahilî siyaset bakımından mühim adam olmakla beraber Hitlerin emperyalist siyasetinde ehemmiyeti haiz değildirler.

Fakat Alman ordusunun liderleri böyle değildirler. Hitlerin ilk harbiye nazırı Mareşal Blombergdi ve Hitlere son derece bağlı idi. Ordu şefi Baron Fon Friç müstakil ruhlu bir generaldi ve hattâ siyasî düşünceler bakımından ayrı idi. Ara sıra ordu şeflerile bir takım münakaşalar vuku buluyorsa da bunlar meydana çıkmıyor, ordunun bugünkü şefleri general Fon Bravçih ile general Kayteldir. Bunların strateji esaslara istinaden Çekoslovakyaya karşı hareketi muvafık görmedikleri şayi olmuşsa da, buhranda ancak birer âlet olarak kullanılmışlardır.

Fakat bütün Nazi Almanyada Hitlerin muvafakati olmadan hiç bir şey yapılamaz. Yalnız onun çalışma takati her şeye kâfi gelmiyeceği için adamları da kendilerini göstermeğe imkân buluyorlar.

Muhakkak olan nokta Hitlerin insanlar üzerindeki hâkimiyeti ve iradesini hepsinin iradesine üstün tutmasıdır.

Serbest Fikirler:

Atatürk Adını Şehirlere Değil Devlete ve Millete Mal Etmeliyiz

YAZAN: Sait KESLER

Ebedî Şefimiz Atatürk'ün mukaddes emaneti kadar kıymetli olan adının şehirlerimizden birine bağlanması etrafında bir cereyan var: Bir kısım saylavlar Ankaraya, bir kısım saylavlar da Istanbula Atatürk adının verilmesini teklife hazırlanıyorlarmış. Saylavlarımızın bu hareketlerinde Atatürk sevgisinin âmil olduğunda, ve her saylavın bu kıymetli adı kendi dairei intihabiyesine mal etmeğe çalışmakta haklı olduğuna şüphe edilemez. Ben de Istanbulluyum, eğer Atatürk adı bir şehre verilecekse bu kıymetli adı elbette Istanbulun almasını isterim. Bunun için de binlerce mucip sebepler bulurum:

Fakat ben, dünyalar kadar kıymetli Atatürk adının bir şehre, bir şehir halkına bağlanmasını doğru bulmuyorum.

Ve biliyorum ki, Atatürk adının, Atatürk'ün mukaddes emaneti gibi nesillerden nesillere intikali vazifesini yalnız tarihlere bırakmak kâfi değildir. Fakat bu sahada yapılacak şey Atatürk adının bir şehre verilmesi, Atatürk adıyla sadece bir şehir halkının şereflendirilmesi olmamalıdır.

Atatürk bir milletin babasıydı. Onun adı da bir milletin malıdır.

Atatürk, bir şehir kurmuş, bir şehir halkını kurtarmış değildir.

Atatürk, bir devlet kurmuş, bir millet kurtarmıştır. Ve Atatürk, gibi kurduğu devlet te, kurtardığı millet te ebedîdir.

Ebedi Atatürk'ün adını, kurduğu ebedi devlete vermek ve kurtardığı ebedi milleti de ebedî Atatürk adı ile şereflendirmek elbette daha doğru bir hareket olacaktır.

Milleti Atatürk'ün adı ile şereflendirmek için Atatürk'ün topladığı Büyük Millet Meclisini "Atatürk Meclisi„ diye adlandırmak lâzımdır.

Atatürk'ün adını bir şehre bağışlıyacak yerde, bir vatana bağışlamak için de onun kurduğu Cümhuriyete Atatürk Cümhuriyeti denilmelidir.

Dünyalardan daha kıymetli Atatürk adı, Atatürk'ün şerefini bir kat daha yükselttiği, şanlı bayrağımıza da yazılmalıdır.

Bayrakta direğin alemine rastlıyan üst köşeye yazılacak olan Atatürk adı bayrağımızı ne kadar süsliyecektir.

Hattâ ben, fazla olarak Atatürk adı yazılı bayraklara bir mümtaziyet de verilmesini düşünüyor ve bu bayrakların yalnız devlete mahsus bayrak olarak, devlet bayrağı olarak kabulünü istiyorum.

Atatürk adı yazılı bayraklar, sadece devlet müesseselerinde, devlet dairelerinde, devletin haricî mümessilliklerinde, Türk kara suları haricinde sefer eden vapurlarda kullanılmalıdır.

Devlet müesseseleri haricinde kalan müesseselerin, hususî teşekküllerin, cemiyetlerin, şirketlerin, bankaların ve halkın Atatürk adı yazılı mümtaz bayrağı kullanmalarına müsaade edilmemelidir.

Bu takdirde ebedî Atatürk'ün, büyük adını şerefli bayrağımızla sınırlarımız haricinde ilelebet dalgalandırmış olacağız.

Bu da Bir Fikir:

Şarkta kurnaza zeki derler. Kurnazlık hileye dayanan zekâdır. Zekâ, yaratmasını bilen bir imtiyazdır.

★

Hakikat, yağ gibidir, daima üste çıkar.

★

Çok vadeden adamdan kork.

★

Kızın yüzü bir vakitler onun serveti idi, şimdi tuvalet eşyası satanların serveti oldu.

★

Fakir bir adam için hem işsiz, hem namuslu olmak mümkün değildir.

★

Bir adamı ölmeden muvaffak olmamış saymayınız. Her birimizin içinde gizli kalan imkân hazinesini kim tahmin edebilir?

Bizde siyasî fikrî veya edebî sahada rahat yaşamak istiyorsanız muvaffak olmamış görününüz. Yoksa kıskançlar sizi gözle yerler.

SPOR

Geçen Pazar Pariste oynanan Arsenal — Rasing maçında Fransız kalecisinin güzel bir kurtarışı

Armstrong Dünya Şampiyonluğunu Yine Muhafaza Etti

Rakibi 6 Kilo Ağır Olduğu Halde Armstrong'ı Mağlûp Edemedi

Boks tarihinin şimdiye kadar kaydetmediği fevkalâde şampiyonlardan biri zenci Bob Armstrong'dur. Son iki sene içinde Amerikada parlıyan bu siyah boksör üç sıkletin birden dünya şampiyonluğunu kazanmak gibi harikulâde bir muvaffakıyet elde etti. Uç sıkletin birden ayrı ayrı rakipleri dövmek suretile şampiyonluğunu nefsinde cemedebilmiş başka boksörü, boks tarihi, bu zenciden evvel bildirmiyordu.

57 kilonun tüy sıklet şampiyonluğunu, ondan sonra 61 kilonun hafif sıkletini ve nihayet 66 kilonun yarı orta sıklet şampiyonluğunu bir sene içinde kazanan bu zenci her önüne çıkanla dövüşmüştür.

Bu işin teknik güçlüğü gözönüne getirilince Armstrong'un nasıl bir dövüşçü olduğu meydana çıkar.

Geçen gün Armstrong, yarı orta sıklet şampiyonluğunu Ceferino Garcia ismindeki dehşetli bir Filipin'li önünde ortaya koydu. Pek çetin geçen on beş devrelik maçtan sonra, zenci yine galip çıkarak unvanını muhafaza etmiştir.

Bu mühim maçı Nevyork'ta müsabakayı takip etmiş olan mütehassıs bir Avrupalı muharririn telsizle verdiği uzun makaleden hulâsa alarak bildireceğiz:

Nevyork'ta kar yağıyor. Oyle bir yağış ki, sineması alınsa, tabiatın en şahane eserlerinden biri olarak bir kaç kere daha seyre değer.

Kesif kar fırtınasına rağmen, bir heyet huzurunda tartılacak olan iki hasmı sokakta bekliyen binlerce kişi var.

Dövüşçülerin otomobilleri yaklaşıyor. Taraftarları selâmlıyor. Ikısi de hemen komisyon binasına girdiler. Pencerelerden hoparlörler hasımların kilolarını halkın hayretleri arasında şöyle ilân ettiler:

— Dünya şampiyonu Henry Armstrong! 60 kilo 781 gram!..

— Rakibi Garcia! 66 kilo 451 gram!

Böylece iki hasım arasında zenci aleyhine altı kiloya yakın bir fark olduğu anlaşıldı. Herkes hayrette.. Bu farkla zenci acaba kazanacak mı?

Dövüş Başlıyor:

Iki rakip alkışlar arasında ringe geldiler.

Birinci devre yıldırım süratile başladı. Zenci uzaktan pek tehlikeli yumruklar savuran hasmının dövüş mesafesini boğarak yakından pek mükemmel vuruşuyor.

Altı devre mitralyöz gibi işlettiği kalmadığından bu avantajını biraz farkı elde etti.

Onuncu devreye kadar karşılıklı

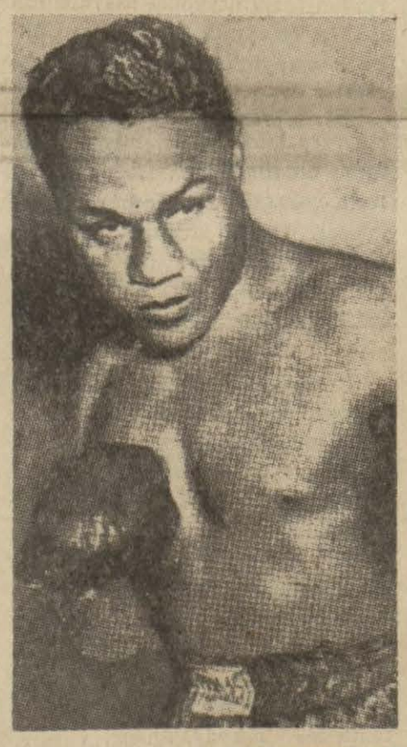

Eşsiz Şampiyon ARMSTRONG

vurulan yumruklarla iki boksörun yüzü kanlar içinde kalmıştı. Fakat zencinin taze kuvvetini rakibinden fazla muhafaza ettiği belli oluyor.

On ikinci devreye kadar mütemadi hücum ederek, arka arkaya yumruklar vurarak kendinden altı kilo fazla hasmını âdeta kovalıyor.

On ikinci devrede Garcia çok yorgun göründüğü bir anda zenci emniyetle yüzünü açık bırakıyor. O fırsattan istifade eden Filipinli müthiş bir sağ sol darbe ile şampiyonu sarsıyor. Fakat takip edecek kudreti kalmadığından bu avantajının biraz sonra kaybediyor.

On ikinci devreden on beşinci devreye kadar zenci hasmını daha sert dövüyor. Adeta yarı baygın bir hale getirdiği rakip önünde yarı orta sıklet şampiyonluğunu şerefle muhafaza ederek alkışlar arasında ringten iniyor.

İngiliz Millî Takımının Maçları

Ingiltere millî takımı Gal millî takımını 2—4 yendikten sonra, Avrupa muhtelitini 3—0 Norveç millî takımını 4—0, Irlanda millî takımını da 7—0 mağlûp etmiştir.

Irlandaya karşı alınan bu farklı galibiyet 1899 danberi ilk muvaffakıyetli neticedir.

Ingiltere millî takımı bu maçı, şu kadro ile yapmıştır:

Vudby - Haygud, Sprastau - Kullis, Villingham, Nerser - Şmit, Hal, Staven, Nathers, Lavtan.

Rasing ve Arsenal Berabere

Fransız Gazeteleri, İngilizlerin Çok Sert Oynadıklarını İddia Ediyorlar

Arsenal - Rasing takımları pazar, günü Pariste senenin en mühim maçını yapmışlardır.

354 bin lira hasılat getiren bu maç 1—1 beraberlikle neticelenmiştir.

Arsenal, oyunun ilk dakikalarında hâkimiyeti ele almış ve Rasing kalesini tehdide başlamıştır. Fakat Fransızlar bu tazyikten kurtularak oyunu mütevazin bir şekle koymuşlardır.

Bir Rasing hücumunda sağ muavinin hücum hattına geçirdiğini yakalıyan merkez muhacim kaleye kadar inmiş, ve güzel bir şütu Ingiliz kalecisi plojetle kurtarmıştır. Fakat geri gelen topa yetişen Fransız muavini Insbado, tekrar pas vermiş, ve bir kafa vuruşuyla Fransızlar ilk golü kazanmışlardır.

Bu golden sonra, oyun tamamiyle Fransızların hâkimiyeti altına girmiş ve Ingiliz kalesi sarılmıştır.

Fakat Ingiliz kalesini tehdit için geriyi ihmal eden Fransızların arasından Ingiliz sağiçi bir eşapeye şahsî bir hücumla Fransız kalesine sokularak beraberliği temin etmiştir.

Bu suretle goller müsavi olduğu gibi maç ta mütevazin bir şekle girmiştir. Ve birinci devrenin sonlarında oyun tekrar Ingiliz hâkimiyetine geçmiştir.

İkinci Devrede:

Ikinci devreye çıktıkları zaman, Ingilizler hücum hattında bazı değişiklikler yapmışlar ve Fransız gazetelerine göre, çok sert oynamışlardır.

Fransızlardan Jordan bu yüzden, sakatlanarak oyunu terketmiştir. Oyunun sonuna doğru Rasing tamamile tazyik altında ve Fransızların ümitleri kırık bir halde iken maç; 1—1 berabere neticelenmiştir.

Maç esnasında Fransız kalecisi 16 dakika, Ingiliz kalecisi de 12 dakika topu tutmuştur. Fransızlara karşı 12 serbest vuruş, Ingilizlere 9 serbest vuruş verilmiştir.

Ingilizler 12 korter kazanmışlar, Fransızlar 7 korter kazanmışlardır. Ingiliz muhacim hattı 17 şüt çekmiş, Fransızlar 12 şüt çekmişlerdir.

1940 Olimpiyatları İçin Hazırlık

1940 Olimpiyatları organizasyon komitesi olimpiyatlar programını tesbit etmiştir. Bu programa göre, olimpiyatlarda 133 muhtelif müsabaka yapılacak ve oyunlara 21 temmuz 1939 pazar günü saat 16 da başlanacaktır.

MERSİNDE:

Bir Çocuk Lâğıma Düşüp Öldü

Mersin (TAN) — Bahçe mahallesinde Bedi Ali Vakkas oğlunun evinde oturan Kadrinin 3 yaşındaki çocuğu Coşkun bahçede oynarken, üzeri açık olan lâğam çukuruna düşmüş, boğulmuştur

Cesedi 24 saat sonra ve tesadüfen orada bulunup çıkarılmıştır.

Kumar Oynıyanlar

Mersin (TAN) — Sokak aralarında ve meydanlarda çocukların muhtelif vasıtalarla ve birbirlerile kumar oynadıkları görülmektedir.

Bunun köklü bir itiyat haline gelmemesi için tedbirler ittihazı bek lenilmektedir.

★ Mersin (TAN) — Vilâyetimiz Umumî meclisi intihabatına 1 kânunuevvelde başlanılacaktır.

MUCURDA:

Belediye Seçimleri

Mucur (TAN) — Sekiz seneden beri belediye reisi olan Mehmet Bahadır tekrar reisliğe seçilmiştir. Ahmet Yücesan ve Osman Köksal daimî encümen azası intihap olunmuşlardır.

Parti Kongresi Toplandı

Mucur (TAN) — C. H. Partisi ilçe kongresi aktedilmiştir.

İlçe yönkurul başkanlığına dava vekili Mehmet Hayri Ünsal, sağışman, azalığa tüccardan Ahmet Yücesan, azalıklara tüccardan Mehmet Cendere, Osman Köksal ve umumî meclisten Cevdet Erkanlı seçilmişlerdir.

Adliyede Teftiş

Mucur (TAN) — Adliye müfettişlerinden Nazif buraya gelip teftişte ve halkla temasta bulunduktan sonra dönmüştür

Mahkeme zabıt kâtibi Ahmet Erdemin vazifesine nihayet verilmiştir.

ADANADA:

Portakal Mahsulü Az, Fakat İyi

Adana (TAN)— Bu yıl cenup mıntakamızın portakal rekoltesi geçen senedekinden az, fakat kalite itibarile şayanı memnuniyettir. Dahile sevkiyat başlamıştır. Dış piyasalara da başlamak üzeredir.

★ Adana (TAN) — Son yağan şiddetli yağmurlardan sonra sebze fiatleri çok artmıştır. Domatesin kilosu 6, fasulyeninki 10, patlıcanın tanesi bir kuruştur.

HENDEKTE:

Meçhul Bir Şahıs Bir Köylüyü Öldürdü

Hendek (TAN) — Karaçöken köyünde gecelevin bir cinayet işlenmiştir. Köy odasındaki komşularına su getirmek üzere çeşmeye giden Ömer oğlu Hüseyin, şimdilik meçhul bir elin attığı kurşunla öldürülmüştür.

Yeni Okullar Yapılıyor

Hendek (TAN) — Kazamızın Çatalköprü, Bağbasan, Paşaköyü, Kargalı Hanbaba ve Aakarca kövlerinde eğitmen okulları yapılmaktadr. Catalköprü, Bağbasan ve Paşaköydeki binaların çatıları örtülmüş ve tamamen bitirilmeleri bir kaç günlük mesele halini almıştır.

BURDURDA:

Alaca Fiyatları Bu Sene Düştü

Burdur (TAN) — Her sene bu mevsimde alıcısı çoğaldığı için fiyatı az çok yükselen alaca dokumaları satışlarında bu yıl düşüklük görülmektedir. Evvelce 475 kuruş olan moda dokumalar simdi 420 kuruştur.

Yan örnekler 415 ten 350 kuruşa düşmüştür İpek fiati eski şeklini muhafaza ettiği için bu sukut, yalnız dokumacıları müteessir etmiştir.

Alâkadarların söylediğine göre bir top alaca dokuma 20 kuruş kâr bırakmakta, bir top iki günde dokunduğu için de işçinin yevmiyesi 10 kuruşa gelmektedir.

EKONOMİ

Amerika Ile Müzakereler

Bütün Türk Mallarının Gümrüksüz İthali İçin de Görüşülüyor

Amerika ile yapılmakta olan ticaret anlaşması görüşmelerinin birincikânunun haftası içinde neticelendirileceği ümit ediliyor. Amerika hükûmeti Türk mallarının bazılarını ötedenberi gümrük resmine tâbi tutmadan ithal etmektedir. Bu mallar arasında bilhassa Anadolu yapakları ve av derileri dahildir. Tiftik gümrüğe tâbi maddeler arasındadır.

Yeni anlaşmada diğer Türk mallarının da gümrüksüz ithali için karşılıklı teklifler yapıldığından müzakereler bu mevzu etrafında devam ediyor. Şehrimiz tüccarları Amerika ile tiftik üzerine büyük işler yapılacağı kanaati ile nümunelik olarak Amerikaya onar balyalık tiftik partileri göndermişlerdir. Yapağı stokları geçen senenin bu ayına nazaran hayli azalmıştır. Amerikadan gelecek talepleri ancak karşılıyabilecek kadar mal kalmıştır. Yerli fabrikalar, Almanya ithalatçıları mübayaalarına devm etmektedirler. Amerikan takasının yükselmesi dünya piyasalarına nazaran bazı mallarımızın Amerikaya satılması için geniş imkânlar husule getirmiştir.

İÇ PİYASALARDA :

Buğday ve Arpa Fiatları Yükseliyor

Iki gündenberi piyasamıza getirilen buğday [illegible] olduğu ve ihtiyaç nisbetinde mal getirilmediği için fiyatlar da yükselmeğe başlamıştır. Mevrudatın azlığından buğday fiyatlarının daha fazla yükselmesi ihtimali vardır. Dünkü satışlarda bir gün evveline nazaran buğdaylarda 3 ve arpalarda iki para tereffü kaydedilmiştir. Yumuşak buğdaylar 5,15 — 5,25, sertler 5,05 — 5,08, yemlik arpalar 4,15 kuruştur. Kuru bakla 4,7,5, çavdar 3,37,5, sarı mısır 4,05 — 4,25, yulaf 4,05, kuşyemi 5,18 kuruştan satılmıştır.

Türkofisteki Toplantı

Takas komiysonu Türkofiste bir toplantı yapmıştır. Toplantıda prinleri düşmüş olan Ingiliz takasları ve Ingiltereye ihraç olunan mallarımızın normal vaziyette muamelelerinin neticelendirilmesine ait kararların tatbiki için tedbir alınmıştır.

Merinos Fabrikasındaki Kurslar

Tiftik ve yapak standardı ve kontrolü için Bursada Merinos fabrikasında açılan kurslar bitmek üzeredir. Bu kurslara devam eden kontrol namzetleri bu ayın on beşinde şehrimize gelecekler ve tiftik, yapak ihracatçılarının mallarını tetkik ve kontrol hazırlıkları için pratik yapacaklardır.

BORSA

ÇEKLER

30—11—938

Londra	5.83
Nevyork	125.0250
Paris	3.2675
Milano	6.5775
Cenevre	28.4175
Amsterdam	68.0175
Berlin	50.0850
Brüksel	21.1425
Atina	1.0650
Sofya	1.5350
Prag	4.2825
Madrid	5.83
Varşova	23.5275
Budapeşte	24.6825
Bükreş	0.8975
Belgrad	2.7675
Yokohama	34.035
Stokholm	30.04
Moskova	23.6325

ESHAM ve TAHVİLÂT

İkramiyeli Ergani	19.30
1938 %5 ikramiyeli	19.10

Almanyaya Ithal Edilecek Mallar

Almanya ile mevcut ticaret anlaşmasına nazaran, Alman piyasaları istediği kadar, fakat fiyatların müsaadesi nisbetinde kontenjansız olarak, Türkiye mallarından ithal edebileceklerdir.

Bu kayda nazaran Alman permi dairelerinden ithal edilecek Türk malları için dünden itibaren permileri alâkalı tüccarlara gelmeye başlamıştır. Ilk gelen permiler yapak ve tiftiklere aittir. Ihracat talepleri artmış olduğundan kilosu dune kadar 48 — 50 kuruş arasında bulunan Anadolu yapakları 52 — 54 kuruşa, Trakyanın kıvırcık yapakları dahi 66 — 68 kuruşa yükselmiş ve bu fiyatlardan satışlar yapılmıştır.

Iç sarfiyat için kullanılan Maydos pamukları da fazla pamuk gelmediğinden dolayı kilo başına bir kuruş fırlamıştır.

ZİRAAT:

Bir Ziraat Makineleri Sergisi Açılacak

Ziraat vekâleti yurdumuzun [illegible] rak teşekküllerine göre, ziraat âletleri ve makineleri kullanılmasının lüzumuna kani olarak muayyen tipler seçmek üzere önümüzdeki mayısta Ankarada bir ziraat makineleri sergisi açılacaktır. Muhtelif makine ve âletlere ait yedek parçaların birbirine uymaması ve bazan yedek parça temini için zorluklar çekilmesi böyle muayyen tiplerin seçilmesini icap ettirmiştir. Bu suretle yurdumuzda her toprağın ve iklim şartlarına uygun olarak âlet ve makine seçilmiş ve bunların bir kısmının da yerli olarak yaptırılması imkânları elde edilmiş olacaktır.

Ziraat Vekâletinde Piyasa Servisi

Ziraat vekâleti bütün ziraat mahsullerinin günlük piyasalarının her türlü temevvüçlerini tesbit ederek senelik piyasa durumlarının bilinmesine lüzum görmüştür. Bu işi başarmak üzere vekâlette bir piyasa servisi açılmıştır. Her merkez, günlük mahsul satışlarının piyasalarını telgrafla vekâlete bildirmektedir.

Vekâlet, mayısta Ankarada açılacak ziraat âletleri sergisinde bir de anbalâj kısmının kurulmasını muvafık görmüştür. Bu kısım anbalâjda kullanılan bütün kapların ve bu kapların imal tarzlarile hangi nevi mahsul için kullanıldığının gösterilmesi için tertibat alınacaktır.

Sergide her nevi anbalâj nümuneleri de bulundurulacaktır. Anbalâj için orman mahsullerinden bakiyye olarak kalacak ağaç kısımlarının kullanılması için tetkiklere başlanmıştır.

Hatayla Ticaret Hakkındaki Yeni Kararname

Ankara, 30 (TAN) — Hatay menşe ve mevritli mahsul ve mamullerin Türkiyeye sureti ithali hakkında da Vekiller Heyetince kabul edilen kararname bugün (dün) neşredilerek meriyete girmiştir. Kararnamede şu esaslar vardır:

1 — Hatay menşe ve mevritli mahsul ve mamullerin Türkiyeye ithali Türk kanunları hükümleri dahilinde serbesttir.

2 — Hatay menşe ve mevritli mahsul ve mamullere 15—3—938 tarih ve 8278 sayılı kararname tatbik edilmez.

3 — Hataya yapılacak buğdayla kömür de dahil olmak üzere bilûmum madenler ihracatı 11—11—937 tarih ve 7628 sayılı kararname hükümlerine tabi tutulmaz.

Büyük Atamızın Hususî Hayatından

Büyük Başkumandan son manevralarda mevzi almış bir neferin harekâtını takip ediyor

Sevgili millet babası; bir seyahatinde, kendisine verilen bir istidayı tetkik ediyor

Atamız, manevralarda harekâtı takip ediyorlar

Ebedî Şefin Salih Bozok'a ihda ettikleri bir resimleri

Başkumandan Gazi Mustafa Kemal, muharebe esnasında, bir cepheyi işaret ederken

Milletin ezeli babası, motörde

Büyük Atanın, Mareşal Fevzi Çakmakla çok samimî bir müsafahası

Atatürk, Florya sırtlarında..

Tarihî Bir Hâtıra:
Garp Cephesi ve Lozan galibi İsmet İnönü vapurda Unitet Pres muhabiriyle konuşuyor

Büyük Ata, aziz arkadaşı Ismet Inönü ve Fethi Okyarla beraber

Başkumandan söylüyor

Başkumandan, İstiklâl muharebesi esnasında bir teftişte

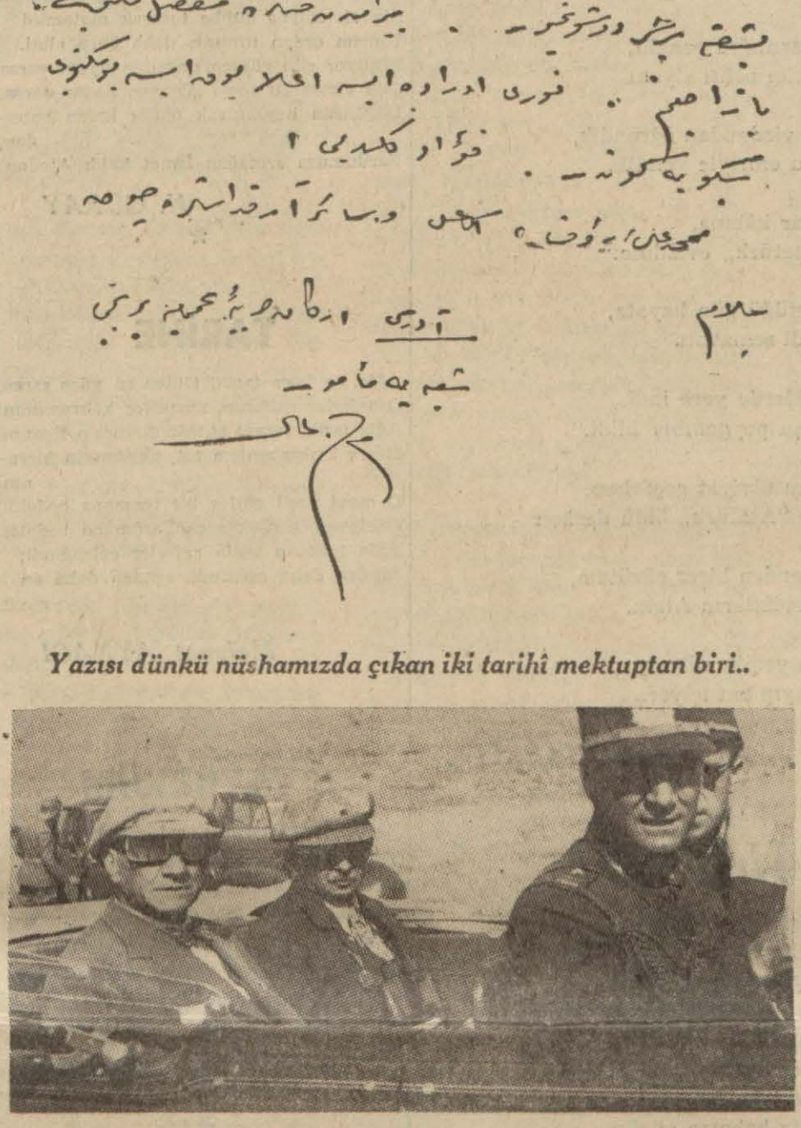

Yazısı dünkü nüshamızda çıkan iki tarihî mektuptan biri..

Atatürk ve İsmet İnönü otomobilde

Yine bir tarihî hâtıra:
Ebedî Şefimiz; sabık Afgan Kralı ile beraber, Marmara havuzunda sandalda

Ulu Önder, tarih Kurultayı âsarını tetkik ederken

Büyük Atanın çok samimî bir anı, Yalovada tavla oynuyor

Ulu Başkumandan geçen seneki Trakya manevralarında

Büyük Ata Meclis önünde

Ulu Ata İstasyonda

Halkın Sayfası

And İçerken

Allahım nasıl kıydın Türkün bir Atasına?
Bizler lâyık mıyız bu ebediyet yasına.

Ağlayan kalbi millet neyle teselli bulsun,
Onu bizden ayıran ölüme lânet olsun.

Hayır, hayır ölmedi, tufanlar öldüremez,
Ecelin pençesinde "Atatürk„ can veremez.

Yer yüzünde Allahın o bir tecellisiydi
Vahşet yedi kahrında onun yerlere girdi.

O mazlumların rabbi, insanlığın penahı,
O güneşle nurlandı Türkün bahtı siyahı.

Biz benliği o temiz, pâk vicdandan öğrendik,
Biz mezelleti onun sevku emriyle yendik.

Cihan ahdetse varamazlar kâbına,
Dünyalar tapacaktır "Atatürk„ evlâdına.

Onun sehhar gözleri küstüğü gün hayata,
Sanki nikâbı siyah çekildi semavata

Kürreler parçalanıp, göklerde yere indi,
Atasız kalan Türklük onu peygamber bildi.

Mahşerden bir misaldi bu ulviyet geçerken,
Kalpler bir an duruyor, "Atatürk„ öldü derken.

Genç, ihtiyar ne varsa senden birer cüzütam,
Toplandı başucunda öz evlâtların Atam.

Seni saran bayrağı öpüp yemin ediyor,
Sana sadık kalmaya ağlayıp ant içiyor.

FESHANELİ

★

Ölüm de Aldandı

"Onu„ belki elinden alırız diye, sefil
Ölüm!. haber vermedin korktun kudretimizden.
Acımadın mı yetim kalırız diye, sefil!?
Neden "Ona„ dokundun ürkmedin mi sen bizden?

Alsaydın kâinatı doysaydı kanlı gözün; ;
Biz ona doymadıktı hasret kaldık sesine,
İhtiyar dünya senin tatsız baharın güzün.
Lânet olsun onun da gündüz ve gecesine.

Yarının meşalesi, dünün tacı ölmedi.
Atamı yaşlı tarih başında taşıyacak
Ölüm aldandın artık yokluğa gömülmedi
Türklük ve kâinatla kalplerde yaşayacak!.

Fethi KUTSAL

★

Irkımın Peygamberi

Hep ismini işittik, bizler; doğduktanberi;
Varlığından hız aldık, hep yürüdük ileri;
Bugün de ayni hız var, hiç kalmıyoruz geri;
Mezarında rahat yat; ırkının peygamberi!.

"Sen„ demek Cumhuriyet; ayni şey bu ikisi!..
O halde ölmedin sen, daima hayattasın;
Kâinat alt üst olsa; "Türk milleti„ sen varsın;
Başımızın üstünde, "Atamın emaneti„!..

Stj. Doktor Adil GÜLEK

Atamın önünde

Yanıyor meş'aleler başucunda Atamın.
Bekliyor Generaller bu ilâhî yatanın
Tutarak matemini, kalpleri yaşla dolu,
Titriyor bütün cihan, ağlıyor Anadolu.
Verecekmiş emirler sanki her an coşarak
Bu sükûtu yırtacak Türklük birden koşarak.
Geçiyor milyonlarca bir babanın önünden,
Yıkıyor göz yaşları daha fazla gusülden.
Tanrım bu kıyamet mi? nedir bu ağlıyanlar!..
Bu kıyam ne mahşer mi? nedir ki bu yananlar!..
Bin ah ediyor kubbe tutarak matemini
Tanrım ordan uzatmış daha önce elini.
Düşüyor gibi gökten nekadar ecram varsa
Onu almaz bu sema görünen kadar darsa.
Döğünsün haykırarak öksüz kalan babadan,
Yurdumuza armağan İsmet kaldı Atadan.

K. GÜRAY

★

TARİHE

Ağla, ey koca tarih! Giden en yüce şanın,
O zaferler sultanın, muzaffer kahramanın.
Ağla tarih, feryat et, hiç dinmesin figanın.
Haşre kadar matem tut, eksilmesin hicranın.
O mavi yeşil gözler bir ummana bedeldi;
Gürleyen, şimşek saçan asûmana bedeldi.
Ağla tarih, o senin zaferler çelengindi;
Senden daha zengindi. senden daha engindi.

Mehmet AYNACI

★

ATATÜRKÜM

Dağlar rüzgârlarında, sular çağlayanında
Yalnız senin adını anıyor Atatürküm
Bütün ulus bu anda, bütün tarih bu anda
Öksüz bir evlât gibi yanıyor Atatürküm.
Ufuklara sarılıp boynunu büken güneş
Derdini denizlere, dağlara döken güneş
Göğsünü yırta yırta kalbini söken güneş
İçli bir gönül gibi kanıyor Atatürküm.

Nahit Nafiz EDGÜER

★

Ondan Önce ve Sonra

(Dünkü nüshamızda "Ondan önce ve sonra„ başlığı ile çıkan Ali Hüseyin Turan'ın şiirinde atlanmış olan kıtaları bugün neşrediyoruz. Bunları dünkü şiirde yerliyerine koyarak tamamlamanızı rica ederiz:)

5

Ne silâh var ne yaral,
Gemiler bitkin, battal,
Yoktu denizde bir sal,
Göller bizim değildi...

6

Kasada yoktu para,
Soyulurduk sarrafa,
Savururduk etrafa,
Pullar bizim değildi!

7

Yoksa petrol, kömür bol,
Dağlarda taş, demir bol,
Ne köprü yaptık. ne yol
"Yollar bizim değildi!..

Ali Hüseyin Turan
(Prof. Hüseyinzade)

Kurtardın

Parçalanan, bölünen bir milleti kurtardın,
Zanlarınca gömülen bir milleti kurtardın
İçinden zehirlenmiş, dışından hançerlenmiş,
Kolları kementlenmiş bir milleti kurtardın.

Yüksek, şanlı tarihi sönecek zannolunan,
Masum kadınlarının kirletilen, yolunan
Saçlariyle sokağı, caddeleri döşenmiş,
Her şeyi elden gitmiş bir milleti kurtardın.

Kanlı gözyaşlarını yüreğine akıtan,
- VATANIM diyenleri zindanlarda aç yatan,
Esareti acısı, zehiri ile tadan;
Hizmetçisi zulmetmiş bir milleti kurtardın.

Vatanının haline kalpleri parçalanan,
Nihayet dudakları (VATANIM) diye yanan,
Bu uğurda toprağı kanlariyle boyanan;
İstiklâli hak etmiş bir milleti kurtardın.

Rebü UTKAN

★

Bu Kadar Ağlamadım

Beni bağrına basan anam öldü, küçüktüm,
Öksüz kaldım ağladım, kaç gün göz yaşı döktüm;
Bu kadar ağlamadım, bu kadar ağlamadım.

Kanını taşıdığım babam öldü, büyüktüm,
Yetim kaldım, ağladım, yine boynumu büktüm;
Bu kadar ağlamadım, bu kadar ağlamadım.

Gül yüzlü kardeşlerim, öldüler, kardeşlerim,
Ağladım, ağladıkça sönerdi ateşlerim;
Bu kadar ağlamadım, bu kadar ağlamadım.

Bir gün olsun gülmedim, arzum, emelim öldü,
Neyim varsa göğsümde, çok hazîn, elîm öldü;
Bu kadar ağlamadım, bu kadar ağlamadım.

Göz bebeğim, ümidim, biricik kızım öldü,
İstikbalim, güneşim, ayım, yıldızım söndü;
Bu kadar ağlamadım, bu kadar ağlamadım.

Çorumlu Sabri DİL

★

Ulu Atam

On sekiz milyon kalbe sarılamaz pek derin
Yaralar açtı Atam senin ölüm haberın
Ağlıyordu boynunu yana bükmüş te hilâl
Al renkli bayrağıma çöküverdi bir melâl
O bilmem bu haberi nerelerden almıştı?
Yerine çıkamamış yarı yolda kalmıştı

Dünyadan çevrilince ebediyete yüzün
Neşe saçan yüzleri hemen bastı bir hüzün
Bütün kalpler ayrılık acısiyle yanıyor
Her dudak o mübarek Atasını anıyor
Ah! Ölüm kimdi, sen kim, nasıl yaklaştı sana

Ölmek bize mukadder, bizim gibi insana
Sen bir yüce varlıktın insanlığın üstünde
Yadigârı Tanrının bize en kara günde
Adaletin ağlattı bu kadar milyon Türkü
İsteriz Atamızı ver bize Atatürkü
Mahrumuz ziyasından artık parlak güneşin
Gelmedi kâinata, gelmiyecek bir eşin

Mustafa ERDOĞDU

ATA

Ata demek tan demek
Bütün bir vatan demek,
Yaslı günlerimizde
Bizi avutan demek;
O köhne saltanatı
Devirip atan demek.
Yurda gelen düşmanı
Tutup fırlatan demek,
Yokluktan bir milleti
Birden yaratan demek.
Saltanat yutan demek
Yurdu kurutan demek,
Saltanat bu ülkeyi
Düşmana satan demek.
Ölmez Türk milletini
Her an aldatan demek.
Ata demek Tan demek
Yürekte yatan demek,
Yaptığı devrimlerle
Yurdu yaşatan demek
Her yaşta olanları
Yurda bağlatan demek,
Ölümiyle milleti
Yasla ağlatan demek.
Canımızda yaşayıp
Nabızda atan demek.
Ülkümüzün uğruna
Canını katan demek,
O bu dünya ufkundan
Haşmetle batan demek.
Ah Atamız ölse de
O ölmez vatan demek.

(Bursa lisesi müdür muavini)

Celâl Sıtkı GÜRLE

★

"ATATÜRK"

Dünyaya eşi gelmedi gelmez Atatürkün
Ey Türk anası! Sen onu bir tane büyüttün
Şahsiyeti fani idi ayrılsa da bizden
Ruhu ebedisi çıkarılmaz içimizden
Yekruhtur ancak! Seni temsilde millet
Mahşerde de birdir seni tebcilde millet
Sen yurdunu kurtarmağa azmeylediğin gün
Düşmüştü bütün ardına millet o çetin gün
Yorgundu vatan bağrına düşman yürümüştü
Türk ülkesinin ufkunu zulmet bürümüştü
Sen orduları çiğniyen askerlere baştın
Hep millet için azmü iradenle savaştın
Çâk oldu bulutlar, o karanlıkları söktün
Düşmanları sürdün vatanından suya döktün
Kurtardın Atam! Sen vatanı düşman elinden
Azmeyledin ihyaya onu tâ temelinden
Dünyalara baş eğdirerek şanın Atam!
Sen mi canlı misaliydin Atam şan ve vakarın
Münci sen idin, milletinin ruhu sen oldun
Hep feyz olarak milletinin kalbine doldun
Sen kalbimizin nuru, güneşler güneşidin
Sen kendinin âlemde Atam kendin eşidin
Yurdunda da eşsiz eserindir bu teceddüt
Her sahada meşhut olan asari teveddüt
Sen oldun Atam! Âleme timsali fazilet
Sen oldun Atam! Aleme timsali fazilet
Hep gördü fazilet eseri "Türk„ Ulu'sundan
Elbette fazilet doğacak "Türk ulusundan„
Feyzinle "Ne mutlu bana Türküm diyen„ artık
Türkün Kemilizmi bize en başlıca varlık
İrşat ve iradenle övündü medeniyet
Sen gittin ufulünle dövündü beşeriyet
Şehrahi kemalinden ulus dönmiyecektir
Rahında yanan meş'aleler sönmiyecektir
Türk kalbi sana bir ebed türbesi lâhût
Surette seni alsa da ağuşuna tabut.

Feraizci oğlu Osman FAİZ

YEZİD'İN KIZI

REFİK HALİD

TEFRİKA No. 16

Zeli pencereden hem dışarıyı seyrediyor, hem mahzun bir tavırla söylüyor:

— Arap çadırlarında dilden dile nakledilen bir efsane vardır: Bazı geceler bu heybetli harabeler arasında bir dişi aslan görünür, karaltılar içinde döner, dolaşır ve nihayet figana benziyen bir nâra ile çölü inletir, tekrar gözden nihân olurmuş... Bu, Zeynebin ruhuymuş; gelir, sevgili beldesinde saltanat günlerinin hasretini çeker, esirliğinin matemini tutarmış! Herkesin efsane bildiği bu vaka, bence, inandığım tenasüh akidesinin çok realist bir ifadesidir.

— III —

Gökte Oturanın Dünya Yüzündeki Sülâlesi

Yine yerimize geçtik. Zeliha hikâyesine devam etti:

— İki sene oluyor, bir akşam üstü vekillerimle beraber çiftliklerimin en güzelinde tayları ayırtıyordum, tel örgülü avlunun kapısında bir Ford durdu. İçinden siyah sakallı, gürbüz, enli ve enliliğinden dolayı kısa boylu görünen bir adam inmişti. Önüme geldiği zaman elimi yakaladı, öptü ve başına koydu... Gözlerini yüzüme kaldırmıyarak ana dilimle dedi ki:

— Beledisincar'dan geliyorum, ey hüdanın yanında yeri olan Yezidimizin kızı... Kullarının ayağını öpmek için gönderdiği Şeyh Şemun'um!

Eğildi, ayağımı tutup kaldırdı ve altına dudaklarını sürdü. Bu dudakların kösele altından sanki sıcaklığını duydum.

Allahın yanında yeri olan Yezit kimdir? Ve ben niçin onun kızıyım?

Size artık itikadımızın temellerini anlatmak lâzım gelecek. Korkmayınız, yormamağa çalışacağım; mümkün olduğu kadar kısa bir hulâsa. Yezidiler üzerine yazılmış olan eserlerde, mesalâ Bore Guinet, Layard'in, hattâ karmelit papazı Anastas, Şehristanî ve Timur Paşanın etüdlerinde lüzumsuz bir çok tafsilât bulursunuz; öyle tafsilât ki en eski dinlerden biri olan Yezidiliği Havarici kavgalarına yaklaştırırlar, Yezidi, Muaviyenin oğlu sandırırlar. Müslümanlığın ve Hıristiyanlığın şeytanını bizim Tavusumuz, Allahımız mertebesine çıkarırlar. Hayır! Bunlar yanlıştır.

Biz Hazer denizinin şark kıyılarında yaşamış bir ırktanız; belki bu ırkı şimdilik İranlı, Türk veya Kürt diye tayin edemeyiz. Muhakkak olan cihet petrol kaynaklarının çocuklarıydık, onun için de ateşperesttik. Istilâ sarsıntılarile, yerimizden koparak cenuba kaydık, fakat öyle bir yere geldik ki geçtiğimiz toprakların altından yine ateşin kılavuzluk ettiğine hükmedilebilirdi: Yerleştiğimiz yer tekrar bir petrol sahası oldu. Bakûde fışkıran gaz, bugün insan eliyle konulmuş borulardan Batuma akıyor, fakat toprağın içindeki damarlardan Musul tarafına, Kerkük'e sızıyor, Sincar dağını derinden aşarak...

Yezidiliğin esasında güneşe taptıran eski Iran dinini ve bunu ıslah eden Zerdüştlüğü, Zendavestayı aramalıdır. Iyi ve fena iki prensibin çarpışması: Ahuramazda ve Angramainiyo... Yani, farsçanın Hürmüz ve Ehrimeni. Biz gönlümüzde bu akidelerle yola çıkmıştık, hıristiyanlık önümüzü kesti, sonra müslümanlıkla karşılaştık. Bu temaslar, bir nevi fikir karışıklıkları ve kaynaşmalar yaptı; artık Zendin Avestası yerine elimizde bir Muşafiras vardı: Kara kitap denilen kitabımız. Üç dinin ve eski, yeni bir çok mezhep ve tarikat itikatlarının birleşmesinden vücude gelen bu kitap zendce değildir, ilk yazıldığı dilde arâmî harfleriyle de değildir, farisî bozması bir kürtçedir.

Şayet sizinle bu gece esasta uyuşacak olursak yezidileri, itikat ve âdetlerini pek yakından göreceğiniz için teferrüata girişmiyeceğim. Zaten asıl maksadım kendimi ve kutsî mahiyetimi anlatmaktı. Bunu iyice anlamanız için biraz daha sabırlı olmanız lâzım.

Yezidî bir Tanrıya inanır; fakat bunun altında bir ikinci Tanrı daha vardır; bu da bir Teslistir. Katolikler, bilirsiniz ki, Allahta üç şahsiyetin mevcudiyetine, bu üçün tek ve taksim edilmez bir birlikte, biribirlerine müsavi bir cevherden olduğuna itikat ederler. Bu üç şahsın üçü de, onlarca, hakikî Allahtır, ama yine Allah birdir; müslüman ve musevî imanile uyuşamıyan, ancak Hintli ruhunu kavrayan bir itikat... Bizde ise Allah ayrıdır, tektir; teslis onun yanında ikinci derecede bir mevkidedir.

Bu teslisi Tavus, Şeyh Hadi ve Yezit teşkil ederler. Yezit, Tavusun oğludur; bildiğimiz şekilde bir insandı. Isa gibi insanlar içinde yaşadı. Rabbin kanunlarını tanıttı, nihayet Allahın yanına erişti ve teslisin iki uzvu arasında yer aldı.

Yezit dünya yüzünde bir oğul bırakmıştı.

İşte ben bu ilâhî ve mukaddes sülâleden gelen Prens Alinin ve ayni sülâleye mensup Prenses Ayşenin kızları olmak dolayısile Yezidin de kızıyım... Yezit bendedir, benim!

Zeliha biraz sustu, yüzünden pembe bir buğu geçerek: — Bir gün, dedi, ceddim Yezidin nefhiyle gebe kalınca yine Yezit yavrumda tecelli edecek!

(Devamı var)

BULGAR SADIK

Yakın Tarihin En Esrarlı Çehresi : 17

Selânikteki Ihtilâl Teşebbüsü

Komitenin Verdiği En Son Karar, Osmanlı Bankası Binasını Olduğu Gibi Uçurmaktı

Menlik alayının taarruzunu mecburiyetle karşıladı. Çok çetin ve kanlı bir harp başladı. Mevzilerimizi iyi intihap ve vaktiyle tahkim ettiğimiz için yapılan hücumlar müdafaa hatlarımız önünde eridi. Bir çok arslan yavruları kanlı topraklara serildi. Fakat silâhlarımızdan ziyade mevkiin ve şansın bize kazandırdığı muvaffakıyet çok uzun sürmedi. Menlik alayını kuvvetlendiren dokuzuncu fırkanın şiddetli bir hücumu hepimizi çilyavrusu gibi dağıttı. Yüzbaşı "Atanasof,, un kumanda ettiği birinci gurubumuz perişan oldu ve kumandanı vuruldu. Başsız kalan grup dağıldı. General Sonçef bu vaziyette dayanmak ve bulunduğumuz yerde kalmak imkânsızlığı karşısında hemen geriye dönüş emrini verdi. Hem çekiliyor ve hem de araziden istifade ile çarpışıyorduk. Dört gün ve dört gece süren kanlı boğuşmalardan sonra Razlık ile Samakof arasından Duspat Balkanına ve oradan da Bulgaristana kaçabildik. Boyumuzun ölçüsünü almış ve canımızı çok güçlükle kurtarmıştık. Bu suretle giriştiğimiz ihtilâl ve taarruz hareketinin Serez ve havalisine ait olan kısmı tam bir perişanlık ve mağlûplukla bitmişti. Kendimizi toplayıp tekrar ileri atılmak imkânı kalmamıştı. Çünkü dokuzuncu fırka hudut boyunca dizilmiş ve bir duvar gibi karşımıza dikilmişti.

Komite merkezi bizim muvaffakıyetsizliğe uğradığımızı öğrenince, Avrupanın dikkatini Makedonyaya çevirmek ve ihtilâle emniyet verdirmek için Selânike fazla çalışmak lüzumunu hissetti. Bütün gizli kuvvetlerini Selânike gönderdi.

Yabancı devletlerin müdahalelerini celbettirecek şekilde tedbirler aldı. 1319 senesinin 7 nisan gü ü ve gecesi faaliyet bütün şiddetile başladı.

Selânik limanında Fransız mesaleri Maritim kumpanyasının (Vadiyülkebir) vapuru bir komitacı tarafından tutuşturuldu. Gece Selânik'in Vardar cihetindeki "Galık,, köprüsü dinamitle atıldı, gaz ve su boruları bozuldu. Osmanlı bankasında yangın çıkarıldı. Kolombo ismindeki Alman klübüne; beyaz kuledeki (Elhamra) kafe şantanına, Vardar kapısı ve Alman mektebi köşesinde, Frenk mahallesinde, Fransız hastanesi civarında bir çok bombalar atıldı. Bu çirkin ve kanlı teşebbüsler Avrupanın dikkatini Rumeliye çekmek için kâfi gelmişti.

Komitanın postahane, telgrafhane, hükümet konağı ve konsolos haneleri de bombalamak tasavvuru vardı. Bu tasavvurların tatbike konulacağı günün sabahı Selânik limanına çıkan iki Anadolu redif taburu eşkıyanın cesaret ve cüretini kırmış ve bir çoklarının kafalarını ezmişti.

Selânikte yapılan bu kanlı ihtilâl teşebbüsünde Osmanlı bankası hâdisesi oldukça mühim bulunduğu için bu hususta biraz malûmat vermeyi münasip buldum.

Komitanın kararı Osmanlı bankasını olduğu gibi havaya uçurmak idi. Bu işi yapmak için Osmanlı bankasının karşı sırasında bir dükkân kiralanmıştı. Komitanın azılı efradından Istefan bu dükkânda tuz satıcılığı yapacaktı. Dükkâna sekiz on çuval tuz da konuldu. Dükkânın bodrumundan Osmanlı bankasının altına doğru bir tünel açılmağa başlandı. Bu kazıntı ve oyuntu işi tam altı ay sürdü. Çıkarılan topraklar komitaya mensup Bulgarlar tarafından tuz çuvalları ile taşındı ve münasip yerlere döküldü. Bu işte çalışanlar Hekim kızlarının arka tarafında bulunan bir apartımanda Boşnak hanında oturuyorlardı. Kolombo oteline doğru yapılan tünel otelin sokak ortasından geçen ağını yüzünden kalmıştı. Fakat Osmanlı bankasile bu sokaktaki diğer binaları tahrip edecek şekilde iki tünel vücude getirilmisti.

Tünelin nihayetinde büyük bir bin lik şişeye parlatıcı ve patlayıcı eczalar konulmuş, döşenen elektrik telleri ve piller tuzcu dükkânındaki bataryaya bağlanmıştı.

Bu sırada Kolombo otelini idare eden adamın komitanın bu teşebbüsü haber alması ve lâğımları temizletmeğe kalkışması komitacıları telâşa düşürmüştü ve bu telâş teşebbüsün yirmi gün evvel yapılmasına sebep olmuştu.

Bazı malzemenin noksanlığı ve bilhassa pillerin bozulması şişedeki ekrazitin patlamamasını ve yalnız yangın çıkaracak kadar tesir yapabilmesini mucip olmuş ve büyük hâdisenin önünü almıştı. Bilhassa bu lâğım işinin Bulgar komitascılarının sebat ve mesaisini ve o zamanki hükûmetin de kayıtsızlık ve gafletini tebarüz ettirmeğe ve yeni Türk neslinde bir ibret ve intibah uyandırmağa lüzum gördüm.

Gerçikof 350 kişilik bir kuvvet ile Kırk Kilise üzerine sarktı. Bu harekete civardaki Bulgar köylüleri de iştirak etti. Fakat bu teşebbüs de müsbet denilecek bir netice vermedi. Üsküp ve Manastır taraflarındaki hareketler de birbirinin ardı sıra durdu. Ve bozgunlukla nihayete erdi.

Bir iki ay devam eden bu isyan hareketi bütün mânasile Bulgar ihtilâl komitasının mağlûbiyetile neticelendi. Bulgaristandan gelen çetelerle dağalara çekilen Bulgar köylüleri birer birer yine köylerine indiler ve inmeğe mecbur edildiler. Çünkü Osmanlı hükûmeti Rumelide topladığı 350 bin kişilik bir kuvvet ile her tarafı tarar gibi aradı. Bulduğu çeteleri tepeledi. Fakat mağlûp olmamakla beraber Bulgarların arzusu hasıl olmuştu. Yapılan ihtilâl arzu edilen neticeleri vermişti. Rus ve Avusturya devletleri Makedonyanın Osmanlılar tarafından iyi idare edilemediğine kanaat hasıl etmişlerdi. Hazırladıkları ıslahat projesini diğer büyük devletlere de kabul ve tasdik ettirmişlerdi.

(Sarafof) bu muvaffakıyetsizlikten yılgınlık göstermedi.Topladığı reisler ve kaptanlarla kısa bir görüşmeden sonra tekrar faaliyete geçti. Yapılan hareketler komitanın bütün parasını bitirmişti. Sarafof bir beyanname ile Makedonyada bulunan zenginlerden para toplamak istedi. Taraf taraf gönderilen adamların çoğu elleri boş dönmüştü. Komitanın Makedonyadaki kuvvet ve itibarı sarsılmıştı. Sarafofun emirlerine ehemmiyet veren, dinliyen pek azalmıştı. Ikinci bir beyanname ile evvelce istenilen para miktarlarına birer misli daha zammedilerek tekrar müracaatlar yapıldı.

Komitanın emirlerini dinlemiyenlerin ölüm cezasına çarptırılacağı, Trakya ve Makedonyalılara gizlice bildirildi. Bir çok zenginler muhtelif zamanlarda öldürtüldü ve komitaya karşı hürmet ve itaat tekrar temin edildi. Şu kadar ki, yapılan tehditlere ve hattâ cinayetlere rağmen vine komitanın muhtaç olduğu para toplanılamadı. Bu vaziyet karşısında "Sarafof,, Bulgaristanda bulunan yahudi ve Bulgar zenginlerine müracaat etmek mecburiyetinde kaldı. Toplanılan para yine ihtiyaçları karşılıyacak miktarı bulmadı.

Işin en fenası Bulgaristan hükûmeti memleket içinden para toplanılmasını uygun görmedi ve şiddetli bir emirle bunu menetti. Sarafof hükûmetin bu şiddetli emri karşısında boyun büktü. Para ve taraftar toplamak için Avrupa seyahatine çıktı ve bu seyahat uzun sürdü.

(Devamı var)

HİKÂYE

SÜMÜKLÜ BÖCEK

Halikarnas Balıkçısı

Hacı Mercan Efendi hiç suya sabuna karışmaz, kendi halinde ehli ırz bir adamdı. Kendisine kim ne derse desin herkesi haklı bulurdu. Can yakmaz, haram yemez. Sokakta gelen geçenlerin ceplerinden para çantalarını çalmazdı. Çünkü polisle başı belâya uğrıyacağını pekâlâ bilirdi.

Tatlı dilli idi. Çünkü kimseyi insan saymazdı. Her köpek aynada kendi yüzüne havladığı gibi, her insanın yüzünde, insanlara karşı sin sin beslediği pusgun ve singin kinin, kendine mütevecih aksini görürdü. Onların kendisine bir mazarratları dokunmaması için, hiç paraca bir fedakârlığı icap ettirmiyen, beleşten uydurma methiyeleri, önüne gelenin gözdağı diye, bol keseden basardı gözlerine.

Kurnazdı. Her ne kadar kendisine saçma sapan lâf söyliyenlere bıyık altından gülerek, evet efendim! ne kadar doğru! ne kadar isabet buyuruluyor, dese de, içinden insanın hareketlerini kesin olarak ancak iki çeşide bölmüştü. Haysiyet kıran, ve haysiyet kırmıyan hareketler. Ve Hacı Mercan Efendiye göre bu iki türlü hareketten başka, muhtemel ve mümkün biricik bir hareket daha yoktu. Ne var ki bu iki çeşidin kimi sefer, bazıları havanın esişine ve mevsimine göre, bir fasıldan öteki fasla geçtikleri vaki oluyordu. Meselâ delikanlılığında bir kadının yüzünü göstermesi, açık saçıklık ve namussuzlukken şimdi ise plâjda elâlemin gözü önüne yarı çıplak çıkması marifet sayılıyordu. Binaenaleyh, en sağlam hesap ne olur ne olmaz diye hiç bir harekette bulunmamaktı. Böylece hem geçmişi, hem hali hem de istikbali kullanılmamış, açılmamış bir kutu gibi ter temiz kalıyor, kendisinin de, yer yüzünün en haysiyetli, en namuslu insanı olarak, yüzünün akıyla mezarına gömülmesi temin edilmiş bulunuyordu.

Bir gün Hacı Mercan Efendi bahçede gezerken eline bir sümüklüböcek aldı. Vahdaniyetin şu böceği yaratmaktaki zekâsına hayran kaldı. Burada suya sabuna karışmıyan tedafüi vaziyet, tıpkı bir tank gibi kendini bir zırh levha içine hapsetmişti. Dış âlemle temas için, yalnız biricik deliği vardı. O da yılın altı ayı esnasında katılaşmış sümükle mühürlü kalıyordu. Hayatını masun tutacak müdafaası, hayatı hiçe indiriyordu. Yaşamanın ilk şartı —yani, her şeyin nisbî kıymetlerini anlamak, ve o kıymetlerin değişişlerini çarçabuk kestirmek kabiliyeti tamamen kayboluyordu. Böcek yalnız müdafaai nefse ait bir fikri sabitin içinde tıkalı kalıyordu. Hacı Mercan Efendi, — hele şu yaratanın hikmetine bak. Işte şuncağızın evceğizini barkçağazını, tepesine geçirmiş, nereye sürünürse sürünsün, sağdan soldan zılgıt yememesini temin eylemiş, diyor.

Fakat sümüklüböcek beka ve müdafaaya o kadar ehemmiyet vermişti ki içinde müdafaa edilecek ancak bir sümüklüböcek kalmıştı. Katî emniyet, ve tamamen tehlikesiz ve haysiyetli hayat ancak ve tam bir ölümde mevcuttu. Hacı Mercan Efendi de kendisine bu tam emniyeti temin eylemişti.

İnsanın derisi acıdan masun kalabilmek için duygudan kaybederek nasır oluyordu. Nasır katılaşa katılaşa kaplumbağada gövdeyi muhafaza eden kutu, yengeçte kabuk, sığırda tokuşa tokuşa ve alın nasırlaşa nasırlaşa boynuz oluyordu. Yaradılış müdafaada ne kadar sebat ederse dimağ ve hareket hürriyetinden o kadar kaybediyordu. Kaplumbağa koşamıyor, yengecin, kıskaç ve bacak menteşeleri ardına kadar açılamıyor, sığırda kafatası katılaşıp içinde beyin kavrulup büzülüyordu. Onun için yaradılış, ne kadar katı kabuk varsa hepsini kemik diye ta içe, ve tehlikelere maruz yumuşak etleri hep dışarıya alarak hürriyet, hız ve gidiş verebilmişti. Hattâ sapasağlam dört ayaklı masa gibi dört ayaklılığın bile, bir duruşa, değil fakat bir yıkılışa sebep olduğunu görerek, yaradılış insanı, dört ayaklılıktan vazgeçirmiş, ayakların ikisi üzerine kaldırmış, ve daha öte görebilmesi için kafayı ta tepeye kaldırmıştı.

Fakat sapasağlam kabukcağızı içine kıvrılıp şekerleme kestirmek varken Hacı Mercan Efendi dört ayaklı eşek ve enayi mi idi ki hokkabaz gibi iki ayağı üzerine kalksın?

Hacı Mercan Efendinin yetişkin bir kız kardeşi vardı. Sere serpile büyümüş, ve evlenmeğe çağa varmıştı. Nuriye Hanımın bir kaç eğlencelik roman kitabı vardı, hep kocalarına âşık kadınlardan, ve karılarına âşık kocalardan bahsediliyordu. Çünkü âdet öyle idi. Nuriye Hanım da, bu kadar anormal bir vaziyetin sahiden mevcut olup olmadığını anlamak için burnunu romanlarından kaldırıp, etrafına bir göz gezdirmemişti. Bay Mahmut ta Nuriye Hanımın fikrindeydi. İki âşık bakıştılar, görüştüler, uyuştular ve yarıştılar.

Balayı esnasında Bay Mahmut Bayan Nuriyenin bir akide şekeri gibi tatlı olduğunu tattı. Ölünceye kadar mesut olacağım diyordu. Fakat biraz sonra bu devamlı saadetin, bir akide şekerinin tadını ölünceye kadar tadacağım diye, akide şekerini eritmeden yutmadan damakta tutmağa benzediğini kestirdi. Bu kestirişle şeker bzan ağızda bakla oluveriyordu. Bay Mahmut ta ara sıra biraz istirahat eylemek için baklayı ağzından çıkarıveriyordu. Ona tamamen uyan Nuriye Hanım da onu taklit ediyor, ve bu karşılıklı bakla çıkarış dolayısile evin içi şeker rengi oluyordu.

Bayan Nuriye ve Bay Mahmudun evleri bir bayırın dibindeydi. O sene yağmur gür yağdı. Sel oldu. Evlerini ikinci kata kadar su bastı. Karı koca 6 gün tavanarasında mahpus ve yiyeceksiz kaldılar. Papuçlarını, üst başlarını yediler. Sekizinci günü her biri tıpkı balayındaki gibi ötekinin gözünde, bir lokma ve bir akide şekeri oldu. Biribirine karşılıklı yutkundular. Biribirini seyrettikçe ağızları sulanıyordu. İlk seviştikleri mesut çağlarda imişler gibi, içlerinden ah seni bir ısırsam, dişlesem, ciğerim, seni diri diri yesem gibi arzular doğuyordu. Fakat biribirlerine sözle söylemiyorlar, biribirlerine yan yan bakarak anlatıyorlar, fırsat gözlüyorlardı. Nihayet birisi ötekinin dikkatini yatıştırmak için uyur gibi yaparken, öteki yanına varıp onu sardı. Selin sessiz olarak akan suları, uluyuşlar, hırıldayışlar, çığlıklar duydu. Ve sonra artık hiç bir şey duymadı.

★

Sular dindikten sonra Hacı Mercan Efendi kız kardeşi ve enistesinin evine vardı. İki hayat arkadaşını, kin dişle, tırnakla, parmakla öyle sağlam bir kitleyişte kavuşturmuştu ki buna kıyas aşk ve ihtirasın bağlayışı solda sıfır kalırdı. İki nâşı, güç belâ biribirinden ayırabildiler.

Cenaze merasiminde bulunmak üzere gelen eş dostu Hacı Mercan Efendi misafir odasına oturtmuş ağlaya ağlaya, kız kardeşile kocasının nasıl sevişe sevişe evlendiklerini, ve biribirlerinin canı ciğeri gözbebeği olarak yaşadıklarını, ve çifte kumruların, son nefeslerini, bu faciada yıkılan yuvalarının ta tepesinde nasıl dudak dudağa vererek biribirlerine teslim ettiklerini, ve ahrette bile biribirine bağlı olarak kalmak için edişdikleri yeminleri, nasıl yekdiğerinin gözlerine öpüşlerle mühürleyerek gözlerini bu daridünyaya kapatıp biribirlerinin ruhuna dolana dolana bir tütsü gibi ezeliyete uçtuklarını anlattı. Dinliyenler müteessir oldular.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Gençleştirecek Yemekler

İhtiyarlığın midedeki ekşinin azalmasından, barsaklarda ufunetten ve kansızlıktan ileri geldiğini kabul edince, gençleşmek için yemekleri ona göre yemek tabiî olur.

İnsanı mideden gençleştirecek yemeklerin en başında - zaten kış mevsiminde her yemeğin başında olan - çorba gelir, fakat et suyuna olmak şartile, et suyu mide ekşisini artıran en iyi çarelerden biridir. Hele içerisine limon da sıkılınca bu türlü tesiri daha ziyade artar. Vakia, limon yerini tutama mide ekşisinin yerini tutmaz. Bununla beraber kendi kendine çıkmak için nazlanan mide ekşisini teşvik eder. Limondaki vitaminler de ayrıca bir faydadır. Vitaminler çocukların büyümesine yaradığı gibi, ihtiyarların gençleşmesine de hizmet ederler.

Onun içni, çorbadan sonra gelecek yemekleri de daima vitaminli olarak seçmek lâzımdır. Bunları hangi yemeklerde bulacağınızı daha yeni yazdığım için bugün tekrar etmiyeceğim.

Mide ekşisini çıkartmağa yarıyacak ve vitamin getirecek yemeklerden sonra - gençleşmeğe meraklı olanlar için - dikkat edilecek şey, çelikli yemeklerdir. Mademki mide ekşisinin azalması neticesile insanın kanı azalıyor, o halde kana lüzumlu olan çeliği düşünmek tabiî olur. Çeliği bir taraftan hekimler - münasip görürlerse - ilâç diye yazarlar, fakat bir taraftan da onu yemeklerden almağa hiçbir şey mâni olamaz.

Çeliği sebzelerden ıspanakta, lahnanın yeşil taraflarında, salatada, mevsiminde hiyarda bolca buluruz. Yemişlerden de hemen her mevsimde elmada ve zamanında çilekle kirazın siyah cinsinde, epeyce, bulunur. Kesenize elverirse kuşkonmaz ve yiyebilirseniz, içine kaz doldurarak yapılan bumbar yaşlıları gençleştirecek yemeklerden sayılır.

Yumurtanın vitaminlerinden başka, hem fosforu, hem de çeliği ile - çocuklar için olduğu gibi - duğunu şüphesiz bilirsiniz. Etlerin lop taraflarında yani adalelerinde de çelik bulunur. Dalak yiyebilirseniz onda da...

Gençleştirecekk yemeklerin en önemlisi karaciğerdir. Hayvan ne kadar taze olursa o kadar iyi. Onun için dana ciğeri, kuzu ciğeri en makbul olanlarıdır. Karaciğerin gençleştirmesi, bir kere çeliği bolca olduğundan kan hâsıl olmasına yardımı iledir. Sonra, hayvanlardan gelen gıdalarımız arasında vitamin bakımından en zengin olanı karaciğerdir. A ve B vitaminleri bol olduktan başka karaciğerde E vitamini de bulunmuştur. Bu vitamin bir taraftan tenasül cihazının kuvvetlenmesine yaradığından ona aşk vitamini denilir, bir taraftan da vücudumuzun içine giren çeliğin işe yarıyacak, kan yapacak hale gelmesine hizmet eder.

Bundan dolayı karaciğer, yalnız yaşlıların gençleşmesine değil genç kızlardaki kansızlığın geçmesine de faydalı yemek diye tanınmıştır. Karaciğer vücudumuzda gördüğü birçok işler arasında, bir de hormon çıkarır ve bununla yüreğin çarpmasını intizama koyduktan başka kemiklerin arasındaki ilikte kan hâsıl olmasına yarar. Bundan başka vücudun içerisine giren her türlü zehirleri de temizlemeğe çalışır... Vakia bu işleri gören kendi karaciğerimiz ise de yediğimiz karaciğerin de, kendimizinki gibi, faydalı olacağı umulur.

Yediğimiz karaciğeri ateş üzerin de beş, altı dakika kızartmakla hassaları, vitaminleri kaybolmaz. Fakat fence, daha iyisi onu pişirtmeden, kızartmadan yemektir... Gençleşmeğe pek büyük kıymet verenler kedilerine benzemeği de hoş görebilirler. Ciğeri çiy olarak yemeğe tahammül edemiyenler onu rendeleterek çorbalarına yahut reçel içerisine koyarlar. Pek meraklıları da karaciğerden mahsus sucuk yaptırırlar. Karaciğer sucuğuna katılan biberle baharlar da mide ekşisinin çıkmasına ayrıca yardım ederler.

Atatürkün Vasiyetnamesi Nasıl Açıldı?

(Başı 1 incide)

tarafını doldurmuşlar, kapının açılmasını bekliyorlar. Merasim için Ankara adliye binasının geniş salonlarından olan encümenler odası hazırlanmıştı.

Salonun etrafına koltuklar konulmuştu. Ortada üzerinde yeşil çuha örtülü bir masa duruyordu. Salonun kapısı açıldığı zaman hâkimler ve avukatlar içeri girerek, bu milletin ebedî Şefinin arzularını kanunu ve adaleti tatbik vazifesile mükellef olarak yetiştirdiği hukuk kadrosunun tazimini ifade etmek ister gibi salonun dört tarafını çevirdiler.

Vekiller geliyorlar

Saat on beşi yirmi geçiyor. Evvelâ Adliye Vekili Hilmi Uran ve Dahiliye vekili, Parti genel Sekreteri doktor Refik Saydam geldiler. Biraz sonra Ankara üçüncü sulh hukuk hâkimi Osman Selçuk geliyor. Hâkimin üzerinde evvelâ sivil elbise vardı. Elinde, üzerinde bir çok mühürler bulunan büyük bir zarf var. Onu masasının üzerine koyuyor.

Saat tam on beş buçuk... Kapı açılıyor ve ikinciteşrinin onuncu cuma sabahındanberi hayatı göz yaşı ve ıztırap olan bayan Makbule Boysan, ebedî Şefimizin biricik hemşireleri, Hariciye vekili Şükrü Saracoğlunun koluna dayanmış olarak içeri giriyor.

Hâkimi başı ile selâmladı ve adeta çöker gibi koltuğa oturdu. Durmadan gözlerini siliyor ve önündeki bardaktan arasıra birer yudum su alıyordu.

Saat on beşi 36 geçiyor.. Hâkim Osman Selçuk ayağa kalktı ve hazin bir sesle ebedî Şefimizi tebcil ve şükranla yad eden bir hitabe söyledi. Hâkim, Atatürkün yarattığı büyük eser ve bu eserden vücut bulan mesut memleketin ona borçlu olduğu şeyleri hatırlatarak bugün burada Şefimizin vasiyetnameleri gibi, onun son ve mukaddes arzularını öğrenmek üzere toplanılmış olduğunu belirtti.

Şimdi ayağa kalkmış olan Bayan Makbule Boysan sessiz, fakat içli ve devamlı göz yaşları döküyor. Hâkim resmî vazifesine başlıyacağını söylüyor ve üzerine hâkim elbisesini giyiyor. Saat on beşi kırk geçmektedir. Üzerinde Atatürkün imzaları bulunan büyük zarfı eline alıyor ve zabıt kâtibine bu zarfın vasıflarını yazdırıyor.

Zarf açılıyor

Zarfın kenarından başlıyarak, geniş olan katını ayıran bir demir açacak, iki dakika sonra Şefin eline değmiş ve imzasını taşıyan büyük zarfın içinden bir küçük zarf ve bir de kâğıt parçası meydana çıkarttı.

Hâkim evvelâ bu kâğıdı aldı ve yüksek sesle okudu. Bu vesika, İstanbulda Taptas hanında altıncı Noter, İsmail Kunter tarafından hazırlanmıştı. Noter bu vesikasında kendisinin 6 teşrinievvel 938 de sabah saat on biri on geçe Atatürk tarafından vaki davet üzerine saraya gittiğini ve orada büyük Şefin huzurlarına çıktığı zaman Umumî Kâtip Hasan Rıza Soyokla doktor profesör Neşet Ömer İrdelpi bulduğunu, Atatürkün onların yanında kendisine üzeri mühürlü olan bir zarf vererek bunun kendi vasiyetnamesi olduğunu ve kanunî icaplarının ifasını emrettiklerini yazıyordu.

Noter, bu vesikayı, Şefin huzurunda tanzim etmiş ve altını kendilerile orada bulunan Hasan Rıza Sovok ve doktor Neşet Ömer İrdelp'e imzalatmıştı.

Hâkim Osman Selçuk, yüksek sesle okuduğu noterin bu zaptını mahkeme zabıtlarına geçirtti ve bayan Makbuleye sordu:

— İsminiz?

— Makbule.

— Babanızın adı?

— Ali Rıza.

— Nerede oturuyorsunuz?

— Çankayadaki evimde.

Saat on altıyı 17 geçiyor. Hâkim, masanın üzerinde duran mühürlü küçük zarfı yırtıyor. Şefimizin vasiyeti, işte bu zarfın içinden çıkan, tek tarafl yazılmış, büyük, beyaz kâğıt üzerindedir.

Şimdi herkes ayaktadır: Bayan Makbule hıçkırıklarını tutamıyor, hâkim, on altıyı yirmi geçe, Şefin biz zat el yazısı ile hazırlanmış olan vasiyetnameyi zabıt kâtibine uzatıyor.

Atatürkün yazısını evvelce muhtelif vesilelerle görmüş ve tanımış olanlar için bu yazı hiç yabancı değildir. Ebedî şefimiz, çok güzel yazardı. Bu "yazardı., kelimesini, yazının her manası için kullanabilirsiniz: Atatürk harikulâde bir hatip olduğu kadar kuvvetli bir muharrirdi. Cümleleri vazıh, kati ve sarihti, kelimeleri tam yerinde kullanırdı, senelerce evvel türkçeden arabî ve farisi terkip ve ıstılahlarını çıkarmış olan odur. Yeni türkçenın en güzel örneklerini onun yazılarında bulabilirsiniz.

Vasiyetname okunuyor

Salonda çıkan bir nefes bile duyulmuyordu. Şimdı zabıt kâtibi, hiç aksamadan ve madde halinde yazılmış olan vasiyetnameyi okuyor:

Şef, her şeyini, bu inkılâbın ana kaynağı olan Cumhuriyet Halk Partisine bırakıyordu, nukut ve hisse senetleri şimdiki gibi İş bankası tarafından nemalandırılacaktı, her seneki nemadan şefe nisbetleri şerefi mahfuz kaldıkça bayan Makbuleye ayda bin, Bayan Afete sekiz yüz, Sabiha Gökçene 600; küçük Ülküye iki yüz; bayan Rukıye ve Nebileye yüzer lira verilecekti, Gökçene bir ev alacağı para ayrılacak, Bayan Makbule yaşadığı müddetçe Çankayadaki oturduğu ev emrinde kalacak, İsmet İnönünün çocuklarına yüksek tahsilleri için lüzumu olan yardım yapılacak ve nemadan fazla kısım kalırsa bu da Dil, Tarih kurumları arasında taksim edilecekti.

Salonda ağlayan yalnız Bayan Makbule değildi. Orada olanların hepsinin gözleri yaşarmıştı. Şefin eski bir arkadaşı olan Kütahya mebusu Mehmet Somer mendiliyle gözlerini silerken:

„— Büyük adam, büyük insan, diyordu. Hayatı örnek oldu, ölümü örnek oldu...„

Vasiyetnamenin okunması tamamen bittikten sonra hâkim, aynen zapta geçirtti ve kanunî merasimin bittiğini söyledi. Bayan Makbule, hariciye vekili Şükrü Saracoğlunun kolunda dışarı çıkarken hâlâ ağlıyordu. Atatürk, kendisine lâyık olan büyüklükle mütenasip bir son insanlık eseri bırakmıştı.

Kendisine yakın olanların nisbet şereflerini muhafaza ettikleri müddetce onların hayatını temin ediyordu. Silâh ve fikir arkadaşı İsmet İnönünün çocuklarının yüksek tahsillerini ikmal için muhtaç olacakları yardımı temin ediyordu.

O, en yakın ideal arkadaşının şahsî servet namına hiç bir şeye malik olmadığını biliyordu. Her sene nemadan artacak olan miktarı Dil ile Tarih kurumlarına tahsis ederek, kendi kurduğu bu iki kültür kurumunun ebedileşmesini temin ediyordu.

***

Vasiyetnamenin yazılışı

Şef, Savarona yatından 5 eylül 938 de Dolmabahçeye çıktı, Yalovada tekrar muayene olmuş ve kendisinde bu tarihten altı ay evvel kadar arazları görünen Siroz hastalığı daha çok inkişaf etmişti.

Atatürk, son gününe kadar ölümü yeneceğine inanmıştı. Bunu doktor Abravaya şöyle söylüyor:

"— O, filhakika ölümü yenmiştir de... Atatürkte bulunan Siroz hastalığına en sağlam bünye bile nihayet bir sene mukavemet edebilirdi. Atatürk on bir ay dayandı. Fakat onda hastalığın başlangıç tarihi daha eski idi.

Ölüm iki defa ağır krizler halinde geldi. Şef iki defa da onu yendi. Nihayet insan fizyolojisinin harikasını gösterdikten sonra hayata gözlerini kapadı.„

İşte, Atatürk vasiyetnamenin ilk müsveddesini bu tarihte, Savarona'dan Dolmabahçeye geliş tarihleri olan 5 eylül 938 de yazmıştır. Bir sezlonga uzanmıştı. kâğıt istedi, hiç bozup çizmedi, ezberlemiş gibi yazdı: O ne yaptığını ve ne yapacağını bilen adamdı.

Bir komisyon kurulacak

Ankara Adliyesi, vasiyetnamenin tamamen tekemmülü için diğer kanunî formaliteleri ikmal edecektir. Evvelâ, Şefin malûm olan bütün nukut ve hisse senedlerile Çankayadaki menkul ve gayrı menkul emvalinin Partiye terkı muamelesi yapılacaktır. Gerek bu muamele, gerek bu emlâkin idaresi ile Parti ve İş Bankasından seçilecek bir komisyonun meşgul olması muhtemeldir.

Ebedî Şefin vasiyetnamesindeki bütün arzularının tatbikine hemen başlanacaktır.

Almanyanın Yakın Şark Siyaseti

(Başı 1 incide)

gıdadan mahrum kalarak kolaylıkla mağlûp olabilir. Bunun için Almanya muhtaç olduğu ham madde ile gıda maddelerini karadan temin etmek mecburiyetindedir. Orta Avrupa ve Yakın Şark memleketleri onun bu ihtiyacını temin edebilecek kudrettedir. Şu şartla ki bu memleketlerin iktısadiyatı Alman kontrolü altında bulunabilsin.

Nazi Almanyası bu iki ihtiyaçla Cihan Harbinden evvelki şarka doğru siyasetini tekrar canlandırmıştır.

Almanya bu sahada meydanı da açık bulmuş, demokrasilerin bu memleketleri ihmalinden istifade etmiş, ve nihayet dünyayı kasıp kavuran büyük iktısadî buhran da imdadına yetişince şarka doğru siyasetinde muvaffakiyetle yürümeğe başlamıştır.

Uç yıl önce eski maliye nazırı Dr. Saht, bir ay evvel de iktısat nazırı Dr. Funk Balkanlara kadar uzanarak hususî temaslar yapmış ve her gittiği memleketle mühim ıktısadî anlaşmalar imzalamıştır.

Macaristan iktısaden bir Alman müstemlekesi halindedir.

Yugoslavya mühim bir çok madenlerini ve hayvanlarını Alman pazarlarına bağlamıştır.

Bulgaristanın zirai mahsullerinin en büyük pazarı Almanyadır.

Rumanya ile yeni bir ticaret anlaşması için müzakereler cereyan etmektedir. Bu suretle Almanya, iktısat bakımından bütün Balkanları ve bütün Orta Avrupayı elinde bulundurmaktadır.

Bu iktısadî hâkimiyet, Münih konferansından sonra Almanyanın siyaset bakımından da bu memleketlerde nüfuzunu arttırmıştır.

Çekoslovakya artık bir Alman vasal devleti olmuştur. Macaristan Alman yardımı ile Çekoslovakyadaki azlıklarını kurtardıktan sonra arkasını tamamen Almanyaya dayamış vaziyettedir. Dahilde de bir nasyonal sosyalist rejimi kurmak için faaliyet başlamıştır.

Yugoslavyada Almanyanın siyasî nüfuzu kuvvetli değildir. Bilâkis Münih konferansı Stoyadinoviçin vaziyetini kuvvetlendirmiştir.

Bulgaristan sokaklarında "Yaşasın Hitler„ sesleri yükselmeğe başlamıştır.

Şimdiye kadar Almanyaya karşı doğrudan doğruya cephe alan Rumanya kralının da, Londra ve Paris seyahatinden sonra Berlin — Roma mihverine dönmesi uzak bir ihtimal değildir.

Yalnız ümit verici nokta şudur: Balkan devletleri Alman istilâsının tehlikesini anlamışlardır. Iktısaden Almanya ile sıkı münasebette bulunmak mecburiyeti siyasî entrikalara karşı onları daha ziyade uyanık bulunmağa sevketmiştir. Balkan itilâfına dahil devletler kendilerini Berlin — Roma, ve İngiliz — Fransız mihverlerine âlet olmaktan kurtarmağa azmetmişlerdir. Hedefleri müstakil bir siyaset sahibi olmaktır. Balkan ittifakına olan bağlılıklarını teyit etmeleri de bunu göstermektedir.

Balkan ittifakı şarka doğru uzanmak istiyen Alman tehlikesine karşı yegâne ve en büyük maniadır.

Romanyada Tevkifler

(Başı 1 incide)

cürmünden 10 sene hapse mahkûm olan Demir muhafızlar lideri Kodreano, on üç mahkûmla birlikte başka bir hapishaneye nakledilirken kaçmağa teşebbüs etmiş, kendisi de arkadaşları da muhafızlar tarafından vurularak öldürülmüşlerdir.

Kodreano, faşist ve yahudi düşmanı idi. Onun rivaset ettiği teşkilât, hükûmet tarafından fesholunmuştur. Rumanya hükûmeti, karışıklık çıkaracak her şahsın derhal vurulması için kati emirler vermiştir. Maktuller arasında eski başvekil Dukayı öldürenlerin bulundukları tahmin olunuyor.

Bir riayete göre eski hariciye nazırı Antonesco da tekif olunmuştur.

Oluj Üniversitesi rektörü Gongiye ameliyat yapılmış ve kurşunlar çıkarılmıştır. Profesörün vaziyeti biraz iyileşmiştir. Olujdeki rüesadan bir çokları tehdit mektupları almışlardır. Mektuplarda, kendilerini rektörün akibetini beklediği bildirilmektedir.

Umumî kanaat Rektöre karşı işlenen cinayetin Demir muhafızlar tarafından irtikâp edilmiş olduğudur. elli bin ley mükâfat vadedilmiştir. Cani hakkında malûmat verenlere, Üniversite dersleri tatil edilmiş ve bütün binalar tahliye ettirilmiştir.

Yeni kanuna göre, suikastin faili nazırlar meclisinin tasdiki ile ölüme mahkûm edilecektir.

Ölenlerin adedi 14 kişi

Bükreş, 30 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

İkinci kolordu, aşağıdaki resmî tebliği neşretmiştir:

29 teşrinisaniyi 30 teşrinisaniye bağlıyan gece, Ranigusarat hapishanesine götürülmekte idi. Saat beşte mahkûmların bulunduğu otomobiller, bir orman civarından geçerken, bu otomobillere meçhul eşhas tarafından hücum edilmiştir. Hücum eden şahıslar, mukabele görür görmez hemen derhal kaçmışlardır. Fakat bu esnada karanlıktan istifade ederek mahpuslar, bulundukları otomobillerden atlamışlar ve bariz bir surette kaçmak niyetile ormana doğru koşmaya başlamışlardır. Jandarmalar, kanunî dur emrini vermişler se de mahpuslar bu emre itaat etmediklerinden bilâhara mhapuslara ateş açılmıştır.

Aşağıdaki isimleri yazılı kimseler ölmüştür:

On sene şakke hizmetine ve altı sene Romanyada ikamet yasağına mahkûm Codreanu, sabık başvekil Ducanın katili Consttantinesco, Carinaea ve Doru Botimaca Stelescunun katilleri olup müebbet şakka hizmetine mahkûm Caratanase, Bozatan, Stafan Curo, Jan Pele, Stade, Jan Atanasiu, Gabriel Bogdan, Radu Vlad.

Yine Stelesconun katli sebbeile onar sene şakka hizmetine mahkûm Stefan Georgesco ve Jan Trangafis.

İkinci kolordu askerî hâkimleri ve sivil hâkimleri ve sivil müddeiumumilik memurları, derhal vaka mahalline gitmişlerdir.

Yukarda ismi geçen on dört mahkûmun öldüğü bunların huzurunda, tesbit olunmuş ve doktor tarafından bu ölüm hâdiseleri hakkında zabıt varakası tanzim edilmiştir. Bunun üzerine cesetlerin gömülmesine müsaade verilmiştir.

Hâdise hakkında devam olunan tahkikat neticesi ayrıca bildirilecektir.

Müddeiumumiliğin teklifi üzerine ve umumî asayişi alâkadar eden sebebler dolayisiyle, askerî kumandanlık, cesetlerin Jivala askerî merkezinde gömülmesine karar vermiş ve cesetler, sabahleyin Jivala hapishanesi askerî servisleri tarafından gömülmüştür.

Fransada Umumî Grev Yapılamadı

(Başı 1 incide)

En son rakamlara göre demir ve çelik amelesinin yüzde 75 i, kömür amelesinin yüzde kırk beşi, deniz amelesinin yüzde 45 i, münakale amelesinin yüzde onu, maden amelesinin yüzde 75 i, mağaza ve saire amelesinin yüzde onu greve iştirak etmiştir.

Dahiliye nazırı Saro, grevin umumî hayata tesir etmediğini, her işin intizam dairesinde devam ettiğni söylemiş ve greve iştirak edenlerin nisbetini ancak yüzde yirmi beş olarak göstermiştir. Fakat Royter muhabiri bu nisbeti daha yüksek bulmaktadır.

Nafia nazırı dapolardaki şimendifercilerin greve iştirak etmediklerini, atölyelerde mesainin tam intizam dairesinde devam ettiğini söylemiştir.

Amele lideri Joho hükûmetin askerî tedbirler ve müesseselere vaz'iyed muamelesi tatbiki ile greve karşı gelmek istediğini, buna rağmen umumî grevin tam iki saat sürdüğünü, amelenin birçok yerlerde fabrikalar içinde oturarak greve iştirak ettiğini, madenlerde çalışan amelenin de grev yaptığını söylemiştir.

Pariste bütün köşe başları polis ve jandarma müfrezeleri tarafından tulmuştu.

Bu sabah Maten gazetesi dört, Jur bir, Peti Pariziyen alt ve Aksiyon Fransez altı, Ants ve Parimidi ikişer sayfa olarak çıkmışlardır. Diğer gazeteler de mahdut sayfalarla çıkmıştır. Pariste mağazalar açılmış, amelenin işleri başına gittikleri görülmüştür. Posta, Telefon, Telgraf, tanzifat işleri intizam ile yapılmıştır. Trenler muntazam hareket etmiştir. Münakalât işçileri tevkif olunmmaak için işlerine devam etmişlerdir.

İşten kaçınmak yüzünden Pariste 500 kişi tevkif olunmuştur.

Lil ve Tulûzda işçiler ile zabıta arasında kavgalar olmuşsa da zayiat yoktur. Fakat Lilde de bütün umumî hizmetler tam intizam dairesinde vukubulmuştur.

Tayyare fabrikalar intizam içinde çalışmıştır.

Birçok vilâyet merkezlerinde grev hemen hiç hissolunmamıştır.

Dünkerkte üç bin dok amelesi grev yapmıslardır. Nanside yalnız inşaat işleri durmuştur. Bayonda işçiler grev emrine itaat etmemişlerdir.

21.000 âzası olan Anavatan ve müstemleke polisleri birliği hükûmetin kararnamelerini protesto etmiş fakat umumî greve iştirak etmemeğe karar vermiştir.

Nasyonalist mahfellerde söylendiğine göre polislerin bu tarzı hareketi grevin aleyhinde olmakla beraber pek vahimdir. Çünkü bu hareket asayişi temine memur olanların bile fesat cereyanlarının muzır tesirlerine kapıldıklarını göstermektedir.

Renault, fabrikalarında çalışan 28.000 işçinin yaptığı hasaratın kat'i surette tesbit edilen miktarı 2 milyon frangı bulmuştur. işten çıkarılan ameleler her gün 6 milyon frank tutan yevmiyelerini kaybetmektedirler. Amelenin zararı şimdiye kadar 36 mlyonu bulmuştur.

Pars, 30 (A.A.) — Bugün Pariste hâdiselerin tarzı cereyanından hükûmet mahafili ziyadesile memnundur.

Paris mıntakaksında tramvay, otobüs, ve mümasil servislerde çalışan on bir bin kişiden yalnız 191 kişi işe gelmemiştir. Marsilyada tramvay amelesi sabah grev yapmışsa da bir iki saat sonra derhal yeniden işe başlamıştır. Paris taksileri dahi. grev az bir mikyasta iştirak etmiştir. Büyük taksi müesseselerinde şoförlerin ancak yüzde yirmisi sabah işe gelmemiştir. Küçük taksi müessesle rinde ise iş normal surette cereyan etmiştir. Paris civarında Metalurji müesseselerinde greve iştirak nisbeti yüzde 25 dir.

Paris, 30 (A.A.) — Şehir, öğleden sonra tabiî manzarasını yeniden almıya başlamıştır. Bütün nakil vasıtaları normal surette işlemektedir. Sinemalar, kahveler ve saire açıktır.

Saat 16 da polis direktörlüğünün bildirdiğine göre, yapılan tevkifatın 350 si katleştirlimiş, diğer mevkuflar salıverilmiştir.

BZordo, 30 (A.A.) — Grev yalnız Doklarda umumidir. Diğer servislerde kısmidir. Belediye servisleri, gaz elektrik, su normal surette işlemektedir.

Fransız Başvekilinin untku

Paris, 30 (A.A.) — Başvekil B. Daladier, radyoda bir nutuk söylemiştir ezcümle demiştir ki:

"Fransız milletinin durendişiliği ve vatanperverliği, bir kere daha parlak br surette teeyyüt etmiştir.

30 Teşrinisani günü, tarihî bir gün olacaktı: Milletin bütün hayatı, hasımlarımızın müstehzi bakışları önünde, dünyadak bütün dostlarımızn kederli nazarları karşısında 24 saat müddetle felce uğrıyacaktı.

Bugünün akşamında şunu söyliyebilirim ki 30 Teşrinisani flhakika tarihî bir gün olmuştur. Tam bir muvaffakiyetsizliğe uğrıyan bu umumî grev, bütün memleketin, itimadla hükûmetin gayretlerine yardım etmek ve kanunlara hürmet yolu ile Fransanın necabetini temin eylemek azmini göstermiştir.

mini göstermiştir.„

Başvekl bundan sonra grev gününün nasıl geçtiğini anlatmış ve:

"Bugün galebe çalan, bizzat cümhuriyet partisidri. Kanunlara hürmettir, işe hürmettir, vatana hürmettir.

Fransz milleti, hattı hareketi ile sosyat kanunun tehlikede olmadığına ve hürriyetlerinin mevzuu bahis edilmediğine emniyetini isbat etti„ demiştir.

—o—

Alman - Hollanda Maçı Menedildi

Amsterdam, 30 (A.A.) — Almanya ile Hollanda arasında 11 ikkinunda yapılması kararlaştırılan futbol maçı, oyun esnasında hâdiseler çıkmasından korkulduğu için Rotterdam belediye reisi tarafından menedilmiştir.

Vali Vekâlet Emrinde

(Başı 1 incide)

Kılıç Çorum valiliğine, Ankara emniyet müdürü Sadri Aka da İstanbul emniyet müdürlüğüne tayin edilmişlerdir. Çorum valisi Süreyya Yurdkul tekaüde sevkedilmiştir.

İstanbulun yeni emniyet müdürü Sadri Aka ve İstanbul emniyet müdür muavinliğine tayin edilen Ankara emniyet umum müdürlüğü beşinci şube müdürü Mehmet Ali, yeni vazifelerine başlamak üzere bugünlerde İstanbula hareket edeceklerdir.

Dahiliye Vekâleti memurları arasında daha bazı değişiklikler olacağı haber veriliyor. Bu arada tekaüde sevkolunacaklar bulunduğu gibi, terfiler, becayişler ve yeniden tayinler yapılacaktır. Kaymakamlar arasında da bazı değişiklikler olması ihtimali vardır.

Mülkî teşkilâtın nahiye miktarı arttırılacağı için, yeniden ihdas edilecek nahiyelerin raptedilecekleri kazalar ve bu münasebetle yeniden kurulacak kazalar ayrıca tesbit edilmektedir.

Değişiklik bildirilmedi

İstanbul valiliğinde yapılan değişiklik henüz şehrimize tebliğ edilmemiştir.

Muhittin Üstündağ, dün vilâyete gelerek öğleye kadar orada meşgul olmuştur. Bir aralık, yeni Yunan konsolosunu kabul ederek kendisile görüşmüştür. Üstündağ, öğleden sonra belediyeye gitmiş ve akşam geç vakte kadar orada meşgul olmuştur.

Yeni Valimiz

İstanbul valiliğine tayin edilen Manisa valisi Lûtfi Kırdar, 1888 de Gerkükte doğmuştur. Tıbbiyeden doktor olarak neşet etmiş, az zamanda göz hastalıkları mütehassısı olmuş ve epey zaman İzmir hastahanesinde göz hekimi olarak çalışmıştır. Daha sonra İzmir sıhhiye müdürlüğüne tayin edilmiş, son intihapta da Kırşehir mebusu seçilmiştir.

Lûtfi Kırdar, bir aralık Bahkesir Halk Partisi başkanlığı da yapmış, birkaç sene önce kendi arzusile mebusluktan çekilerek Manisa valiliğine tayin edilmiştir.

Daha önceleri, eski Türkocaklarında. Kızılay gibi hayır müesseselerinde de iyi işler başarmış olan doktor Ltfi Kırdar, Manisa valiliği sırasında çok mühim işler başarmıştır. Manisada, kısa bir zamanda meydana gelen umran âbideleri doktor Lûtfi Kırdarın büyük himmetile başarılmış, şehir, onun elinde birçok birinci sınıf vilâyetleri imrendirecek mamur bir yurt köşesi olmuştur.

Yeni valimizin idare hayatında kazandığı muvaffakiyetler, bilhassa İstanbulun imarı işinde de muvaffak olacağı kanaatini veren en kuvvetli bir delil diye gösterilebilir.

Doktor Lûtfi Kırdara, yeni vazifesinde muvaffakiyetler temenni ederiz.

TÜRK HAVA KURUMU'
Büyük Piyangosu

İkinci keşide: 11 Birincikânun 938 dedir.

Büyük İkramiye: **45.000** Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

Kumbara biri

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Harici Askeri Kıtaat İlânları

30.000 metre tayyare kanat bezi müteahhit nam ve hesabına kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 44290 R. marktır. İlk teminatı 3232 R. marktır. İhalesi 17—1—939 salı günü saat 15 de Vekâlet satınalma Ko. da yapılacaktır. Şartnamesi her gün Ko. da görülür. İsteklilerin kanunun tarif ettiği vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını saat 14 kadar Ankarada Ko. na vermeleri. (670) (8658)

★

Keşif bedeli 31258 lira 15 kuruş olan Genelkurmay erat pavyonu yapısı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 16—12—938 cuma günü saat 11 dedir. İlk teminatı 2365 lira olup şartnamesi 157 kuruşa Ankarada Ko. dan alınır. Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2—3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale saatinden behemehal bir saat evvel teklif mektuplarını Ankarada M. M. V. satınalma Ko. na vermeleri.
(669) (8657)

★

10 tonluk 6 adet dizel motörlü yol silindiri kapalı zarfla yeniden münakasaya konulmuştur. Muhammen bedeli 43200 lira ilk teminatı 3240 liradır. Eksiltmesi 16—1—939 pazartesi günü saat 15 de Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 216 kuruş mukabilinde alınabilir. İsteklilerin kanunda yazılı vesikalarla ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ankarada komisyona vermeleri. (668)
(8656)

★

Harp Akademisi için 70 elbise dolabı ve 30 masa 6—12—938 salı günü saat 15 de Tophanede İst. Lv. âmirliği satınalma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Her ikisinin tahmin bedeli 1290 lira ilk teminatı 97 liradır. Şartname ve nümunesi Ko. da görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (672) (8692)

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

22 - ikinctieşrin - 1938 Vaziyeti

AKTİF

KASA:		
Altın: Safi kilogram 17.158.662		24.135.030.79
BANKNOT		17.984.340.—
UFAKLIK		1.068.717.10
Dahildeki Muhabirler:		
Türk lirası		903.854.21
Hariçteki Muhabirler:		
Altın: Safi kilogram 9.054.624		12.736.053.28
Altına tahvili kabil Serbest dövizler		22.372.85
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		8.349.311.11
Hazine Tahvilleri		
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563.—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat	15.137.602.—	
Senedat Cüzdanı		
HAZİNE BONOLARI		
TİCARİ SENEDAT		76.705.557.59
Esham ve Tahvilât Cüzdanı		
A — (Deruhde edilen evrakı nakdiyenin karşılığı Esham ve (Tahvilât(itibari kıymetle)		39.482.691.95
B — Serbest esham ve tahvilât		6.767.045.92
		46.249.737.87
Avanslar:		
Hazineye kısa vâde ile	6.917.000.—	
Altın ve Döviz üzerine	183.402.38	
Tahvilât üzerine	8.212.253.65	15.312.656.03
Hissedarlar:		4.500.000.—
Muhtelif:		14.135.015.05
Yekûn		365.713.606.88

PASİF

Lira			Lira
	Sermaye		15.000.000.—
	İhtiyat Akçesi		
43.188.087.89	Adi ve fevkalâde	2.712.234.11	
	Hususi	6.000.000.—	8.712.234.11
903.854.21	**Tedavüldeki Banknotlar:**		
	Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563.—	
	Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat	15.137.602.—	
21.107.737.24	Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	143.610.961.—	
	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19.000.000.—	
	Reeskonı mukabili ilâveten teda. vazed.	34.000.000.—	196.610.961.—
143.610.961.—	**Türk Lirası Mevduatı:**		19.239.397.97
	Döviz taahhüdatı:		
	Altına tahvili kabil dövizler	3.710.12	
76.705.557.59	Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	32.737.719.22	32.741.429.34
	Muhtelif		93.409.584.46
	Yekûn		365.713.606.88

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren İskonto haddi % 4 altın üzerine avans % 3

TAN Matbaası

Kitap, gazete, mecmua ve her türlü tabı, cilt ve klişe işleri yapılır.

TAN Matbaası - İstanbul

Telefon: 24310

İstanbul asliye birinci ticaret mahkemesinden: Almanyada Mügeln soba ve porselen fabrikası limitet şirketi avukatı Ismail Agâhın Galatada Mahmudiye caddesinde 63 No. da banyo levazımatı tüccarı Jak Haymoviç aleyhine 38/575 No. lu dosya ile 4 kıta poliçeye müstenit 812 Türk lirası kıymetinde 1591,20 Alman markı alacağın tahsili hakkında iflâs yolu ile tebliğ ettirdiği ödeme emrine borçlu bir itirazda bulunmamış olduğundan iflâsına karar verilmesi talebiyle açtığı dava zımnında arzuhal sureti borçlunun bulunduğu yeri terk ile meçhul bir semte gittiğinden tebliğ edilememiştir. Mahkeme reisliği tebliğin ilân yolu ile yapılmasına ve muhakemenin de 9—1—1939 pazartesi saat 14 de tayinine karar vermiş ve tebliği lâzım gelen arzuhal sureti ve davetiye mahkeme divanhanesine asılmış olduğundan keyfiyet bu ilân ile tebliğ olunur. (12399)

Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

Bin çift beyaz kadın çorabı 16—12—938 cuma günü saat 14 de Tophanede Levazım âmirliği satınalma Ko. da açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 360 lira ilk teminatı 27 lira beş kuruştur. Şartname ve nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (384) (8697)

★

On bin adet yastık kılıfı 16—12—938 cuma günü saat 14,30 da Tophanede Levazım âmirliği satınalma Ko. da açık eksiltme ile yapılacaktır. Tahmin bedeli 4200 lira ilk teminatı 315 liradır. Şartname ve nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (387) (8700)

★

60 bin adet küçük ve 150 bin adet büyük mat ceket düğmesi 3—12—938 cumartesi günü saat 11 de Tophanede âmirlik satın alma Ko. da pazarlıkla alınacaktır. Nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin belli saatte Ko. na gelmeleri. (388) (8701)

★

150 adet tahta ıskara 5—12—938 pabartesi günü 14 de Tophanede Lv. âmirliği satınalma Ko. da pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 750 lira teminatı 112 buçuk liradır. Nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (381) (8660)

★

150 adet tahta ıskara 5-12-938 pazartesi günü saat 14 de Tophanede Istanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonunda kapalı zarfla alınacaktır. Tahmin bedeli 5325 lira ilk teminatı 399 lira 37 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (382) (8661)

TAN Saatlerinin

1939 Modelleri gelmiştir.

16 ve 17 taşlı cep ve kol saatlerin zengin çeşitleri tanınmış saatçilerde arayınız. Yeni kataloğumuz istiyenlere derhal gönderilir.

Depo: TURK SAAT ŞİRKETİ: Borsa sırasında Yeni Türkiye han 2 inci kat.

Gayrimenkul Satış İlânı

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Ölü bay Konstantinin sağlığında sandığımızdan 7353 hesap No. sile aldığı 750 liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu ödememesinden dolayı 3202 No. lu kanunun 46 ıncı maddesinin matufu 40 ıncı maddesine göre satılması icabeden Arnavutköyünde Ayanöfri sokağında eski 46 yeni 44 kapı numaralı bahçeli ahşap bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 60 lira pey akçesi verecektir. Milli bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rusumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 4.12.938 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayri menkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 23.1.-939 tarihine müsadif pazartesi günü Cağaloğlunda kâin sandığımızda saat 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvkkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icabeden gayri menkul mükellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 9.2.939 tarihine müsadif perşembe günü aynı mahalde ve ayni saatta son arttırması ypaılacaktır.. Bu arttırmada gayri menkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 38/266 dosya numarasiyle sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

★

DİKKAT:

Emniyet Sandığı sandıktan alınan gayri menkulü ipotek göstermek isteyenlere tahmin edilen kıymetin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne göre kolaylık göstermektedir. (8672)

Adalar Sulh Mahkemesinden:

Büyükada cami mahallesinde Nevruz sokağında 8 No. lu hanede sâkin Piresyaya: ,

Emekli Yarbay Naşit ve Hadiye Görener ile şayian ve müştereken mutasarrıf bulunduğunuz Büyüka - da Cami mahallesinde Nevruz sokak 8 No. lu hanenin gayri kabili taksim olduğundan açık arttırma ile satılarak şuyuunun izalesi hakkın - da sözü geçen Nâşit ve Hadiye Görenerin aleyhinize açtığı dava üzerine ikametgâhınız meçhul bulun - duğu mübaşir tarafından davetiye zahrına verilen şerhten anlaşılmış olduğundan yirmi gün müddetle ilânen tebligat icrasına, duruşmanın 23.12.938 tarihine müsadif cuma günü saat 11 e talik olunmuştur.

O gün ve saatte bizzat gelmeniz veya vekil göndermeniz aksi takdirde gıyabınızda kanuni muamele yapılacağı tebliğ makamına kaim ol - mak üzere ilân olunur.

HAVALARA GÜVENMEYİNİZ!

Hafif bir üşütme, mühim hastalıklara kapı açabilir

Halbuki alacağınız bir tek kaşe

GRİPİN

Vücudü bütün bu tehlikelerden sıyanetle Gripi tedavi ve ağrıları izale eder

GRİPİN

Gripin, soğuk algınlığı ve nezlenin, bütün ağrı ve sızıların kat'î devasıdır.

Tesiri anîdir. Terkibindeki hususiyet dolayısile kalbe, böbreklere, mideye hiç zarar vermez. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde ısrarla Gripin isteyiniz ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

Sabah yataktan kalkarken başınız ağrıyorsa yahut, nezleniz varsa hiç düşünmeyin hemen bir kaşe

NEOKALMİNA

Alınız.

Nezleyi ve baş ağrısını geçirir ve Gripten korur — İsmine dikkat ediniz —

ZENİTH

En eski ve halihazırda en mütekâmil ve dünyanın her tarafından en fazla aranan radyodur. Yalnız Beyoğlunda BAKER mağazalarında satılmaktadır.

YENİ TESLİMAT İLMÜHABERLERİMİZ

DAHA YÜKSEK FAİZ, DAHA EYİ ŞARTLAR TEMİN EDER

HOLANTSE BANK-ÜNİ N.V.

PASTİL HAKKI KATRAN ÖKSÜRÜKLERİ KÖKÜNDEN KESER.

PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yollarile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

İstanbul T. T. P. Müdürlüğünden:

1 — Kumaşı idarece verilmek diğer levazımı müteahhidine aid olmak üzere kasketile birlikte 89 takım müstahdemin elbisesi dikimi pazarlığa konmuştur.

2 — Pazarlık 6.12.938 salı saat 14 de Büyükpostahane birinci katta P. T. T. Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 311 lira 50kuruş muvakkat teminat 23 lira 40 kuruştur.

4 — İsteklilerin nümune ve şartnamesini görmek üzere Müdürlük idari kalemine pazarlık günü komisyona müracaatları. (8682)

Nafıa Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş: ,

1 — Bursada Manyas gölü seddeleri ve regülâtör inşaatı keşif bedeli "531.077,, lira "68,, kuruştur.

2 — Eksiltme 21/12/938 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat "15,, de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi. Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri "26,, lira "55,, kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin "24.993, lira "15,, kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir istida ile Vekâlete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. "8493,,

İstanbul Erkek Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Adet	Eşyanın cinsi	Muhammen bedeli	İlk teminat akçesi
50	Talebe sırası	984 Lr.	73,80 Kr.
7	Yazı tahtası		
8	Öğretmen kürsüsü		

Lisemiz için lüzumu olan yukarda cins ve mıktarı yazılı eşyanın 28.11.938 gününde yapılan açık eksiltmesinde verilen fiatlar yüksek görüldüğünden 8.12.938 perşembe günü saat 13,30 da tekrar eksiltmesi icra edileceğinden ilk teminat mıktar muhammen bedelleri yanlarında gösterilmiştir. İsteklileri yeni sene ticaret odası vesikası ve teminat makbuzlarile beraber Beyoğlu İstiklâl caddesinde Singer dikiş mağazası üstünde İstanbul liseler muhasebeciliğeinde toplanan komisyona gelmeleri ilân olunur. (8684).

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

1 — İdaremizin Paşabahçe müskirat fabrikası için şartnamesi mucibince 4 adet alttan sürme araba ile 100X110 eb'adında 20 adet plâtform açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

II — Heyeti umumiyesinin muhammen bedeli 900 lira ve muvakkat teminatı 67.50 liradır.

III — 21.XII.938 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız fennî tekliflerini tetkik edilmek üzere ihale gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7.5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8712).

Dr. Suphi Şenses

İdraryolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ Gazetecilik ve Neşriyatı T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası